

VIENYBĖ

70-ti M. 21 N.

412 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

1956 M. BIRŽELIO (JUNE) 1 D.

Telefonas:
EV 4-0862

KAINA 10 c

NEPRIKLAUSOMYBĖ IŠ KREMLIAUS MALONĖS

PARIS-PRESSE PRANEŠA, KAD BALTIJOS VALSTYBĖS NETRUKUS BUS PASKELBTOS NEPRIKLAUSOMOMIS IR KAD JOS BUS VADINAMOS LIAUDIES DEMOKRATIJOMIS

Vienas plačiausiai skaitomų Prancūzijoje dienraščių, Paris-presse, gegužės 27 d. paskelbė straipsnį, pavadintą „Netrukus bus atstatyta Baltijos valstybių nepriklausomybė“. Toliau straipsnio antraštėse sakoma, kad Maskva jas paversianti „liaudies demokratijomis“ ir kad jau dabar leidžiama svetimų valstybių laivams bei lėktuvams ten lankytis.

Vienas artimiausių Bulgarijos ir Chruščiovo vadovaujamos Kremliaus šypsenos politikos etapų, toliau Paryžiaus dienraštis rašo, gali būti reliatyvės Baltijos valstybių autonomijos atstatymas. „Tarybinės respub-

likos“, Estija, Latvija ir Lietuva, bus pakeltos į „liaudies demokratijas“.

SEROVAS VADOVAVO PABALTĪJO 'ANSCHLUSSU'

Daugelis ženklų leidžia tikėti šia evoliucija. Vienas pasiklausiusios tos rūšies ženklų - tai leidimas Skandinavijos aviacijos bendrovei (SAS) atnaujinti reguliary oro susisiekimą su Latvija. Jau kelios dienos, kai iš Stockholmo ir Kopenhagos galima skristi į Rybą. Švedų ir suomių turistams jau leidžiama lankytis Rygoje ir Taline. Dar daugiau: rugpjūčio mėnesį trys švedų karo laivai lankysis Ry-

Paris-press

DIMANCHE 27
ET LUNDI 28 MAI 1956
PRIX : 15 FRANCS
ALGERIE, TUNISIE
MAROC
ESPAGNE
12, P. d.

Les Etats baltes se verraient
bientôt restituer l'indépendance

Moscou songe à en faire des "démocraties
populaires" et autorise
navires et avions étrangers à s'y rendre

goje. Tai pirmas po karo tos rūšies vizitas sovietų valdomame Baltijos uoste.

(Nukelta į 8 psl.)

L'UNE des prochaines étapes de l'offensive du sourire menée par Moscou sous la conduite de Krouchtchev vinrent, en juillet 1944, les Russes entreprendre littéralement de vider les Etats baltes de leurs autochtones. Le général Serov, l'actuel chef de la force secrète, joue dans l'affaire un rôle prépondérant et sanglant. Pour les Etats-Unis jamais reconnu ni l'annexion ni l'usage

DABAR

Paris-press prieda
Bulgarijos pareiškimas
Ar tai nepriklausomybė

Apie tai kad Lietuva, Latvija ir Estija gali būti „nepriklausomomis“, Europos spauda, kaip matome, teberašo.

Paris-press prieda, kartojama šiame Vienybės numeryje, yra vienas iš daugelio tos rūšies pavyzdžių.

Kiek anksčiau ta pati prancūzų spauda rašė, kad Pabaltijo valstybių nepriklausomybės klausimas bus sprendžiamas, maršalo Tito vizito metu Maskvoje.

Tas Jugoslavijos prezidento vizitas jau čia pat, ir ryšium su tuo gali būti dėmesio vertas premjero Bulgarijos pareiškimas, būtent:

„Sovietų vyriausybė savo užsienio politikoje visada vadovavosi Lenino principais nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus, gerbti jų suverenumą ir teritorijos neliečiamybę.“

.....

Bulgarijos pareiškimas apie Sovietų vyriausybės nesikišimą į kitų valstybių vidaus reikalus, žinoma, yra tiek pat vertas, kiek ir tie jo deklamuojami Lenino principai.

Ar ne Lenino laikais raudonoji armija mėginio okupuoti Pabaltijo valstybes?

Ar ne Lenino laikais Sovietai pasmaugė trijų Užkaukazio valstybių - Armenijos, Azerbeidžano ir Grūzijos - nepriklausomybę?

Ar ne prie tos paties Lenino gyvos galvos raudonosios armijos lavina buvo pasiekusi Varšuvos vartus?

Todėl ir tas kalbas apie Pabaltijo valstybių nepriklausomybę šiandien tenka priimti su druska ir pipirais.

Tai būtų nepriklausomybė iš Kremliaus malonės.

Tik tiesioginiais, okupantų nevaržomais, rinkimais/tauta apsprendžia savo valstybės nepriklausomybę.

.....

Tik giliai demokratinės valstybės gera valia leidžia tautoms laisvai apsispręsti.

Ar tokių valstybių tuo tarpu dar nedaug. Iki šiol pasauliui yra žinomos tik dvi: Švedija ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

Švedija nesipriešino Norvegijos nepriklausomybei, o Jungtinės Amerikos Valstybės - Filipinų.

Visos kitos, tik po keleto ar net keliolikos metų kruvinių kovų, buvo priverstos nusileisti.

Todėl ir Kremliaus viešpačiai, matyt, pagaliau pradeda įsitinkinti, kad Sovietų Sąjungai nesuvirškinti Pabaltijo tautų.

Bet atsiminkime, kad „liaudies demokratija“ tai dar ne nepriklausomybė. Tai net ne demokratija.

STASYS LOZORAITIS - ŽMOGUS IR VEIKĖJAS

„Pasaulis negali ilgai gyventi be minimaliai geros ir minimaliai išmintingos tarptautinės santvarkos. Tokia santvarka turės būti atstatyta išlaisvinant nuo sovietų okupacijos pusę Europos. Lietuva yra pastarosios dalis ir Lietuvos nepriklausomybės klausimas yra Europos

STEPAS MACKEVIČIUS

problemos dalis. Teisingumas, žmoniškumas, laisvė, dėl kurių lietuviai kovoja, yra tikrovė, yra gyvenimas; nes Lietuva yra gyva ir bus gyva, ir bus vėl nepriklausoma“.

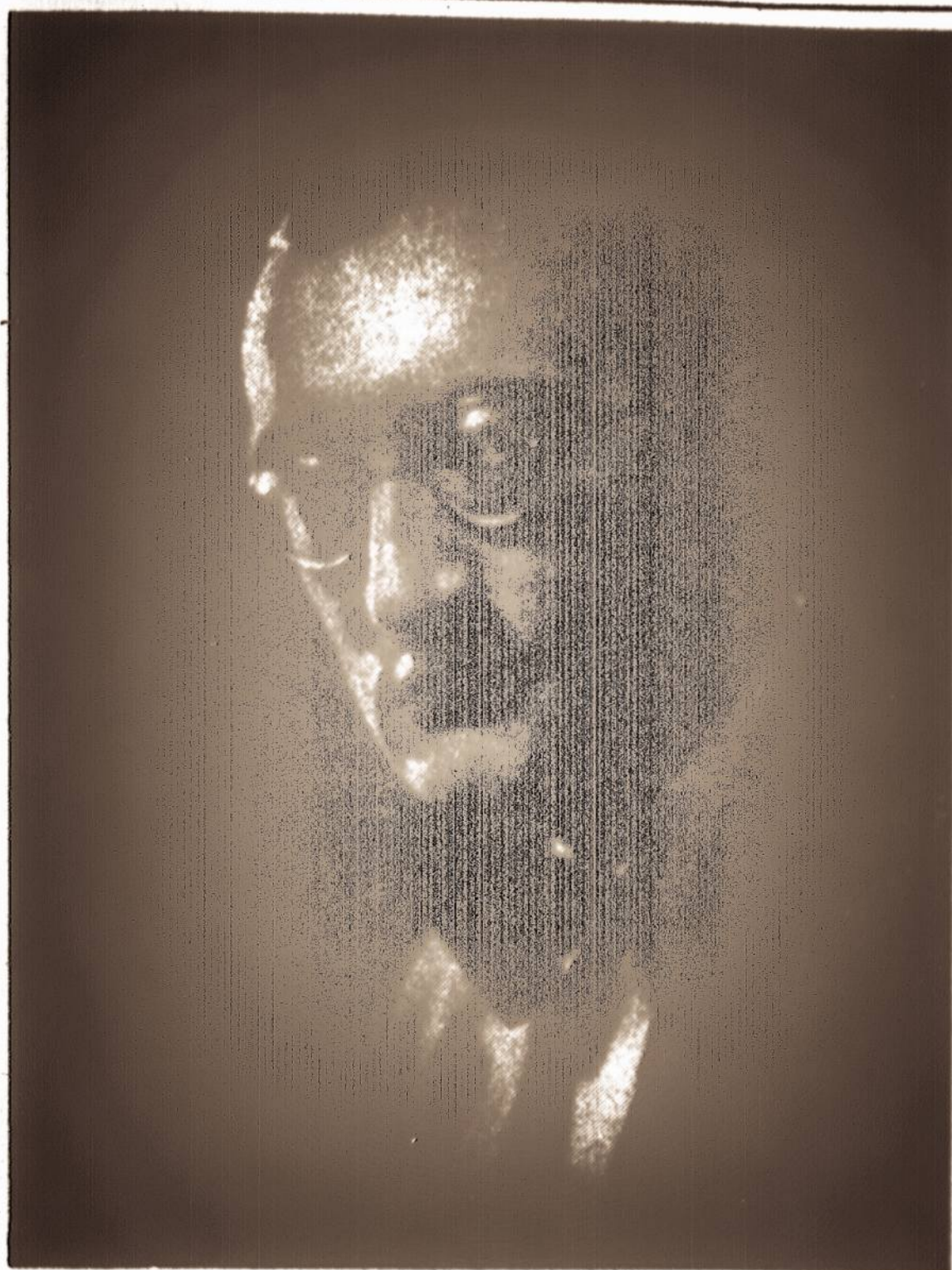
Tuos žodžius pasakė ministras Stasys Lozoraitis, žmogus kuris, vadovaudamas Lietuvos įgaliotų Pasiuntinių - Diplomatu veiklai užsienyje, kovoja už Lietuvos Tautos teisę į laisvą, nepriklausomą ir laimingą gyvenimą šiuo jos istorijos tragiškiausiu laikotarpiu.

Kovotojo už lietuviškąją spaudą caristinės Rusijos priešpaudos laikais, pirmojo lietuvių advokato Motiejaus Lozoraičio sūnus Stasys gimė 1898 m. rugsėjo 5 d. Kaune. Devintais savo gyvenimo metais našlaičiu tapdamas, Stasys Lozoraitis iš tėvo paveldėjo nepaprastus gabumus, darbštumą, meilę Lietuvai ir norą jai dirbti. Tuos pagrindinius jauno berniuko būdu savumus toliau ugdė jo motina, ir jo tėvo artimas bičiulis, didysis lietuvių kalbininkas Jonas Jablonskis, palikęs visam Stasio Lozoraičio asmenybės sudarymui neišdildomą įspūdį.

Iki penktos gimnazijos klasės Stasys Lozoraitis mokėsi Kaune. Pirmajam pasauliniam karui kilus, jo motina Jablonskio partata, vyksta į Voronęžą, kur Stasys pirmuoju mokiniu baigia Martyno Yčo vardo lietuvių gimnaziją, turėdamas tokius mokytojus, kaip Jablonskis, abu Mašiotai, Yčas, Šakenis, Mokslą tęsti universitete Stasiui Lozoraičiui tenka tik kelti metų vėliau, Berlyne, kur jis, dirbdamas Lietuvos Pasiuntinybėje, drauge studijuoja teisę. Gimnaziją baigus, 1918 m., jį patraukia Lietuvos noras dirbti jaunai, ką tik atsistačiusiai, valstybei.

Savo darbą Lietuvos valstybinėje tarnyboje Lozoraitis pradeda vos dvidešimties metų sulaukęs. Pradžioje, nuo 1918 m. lapkričio 26 d., jis dirba Vidaus

(Nukelta į 4 psl.)

Birželio 2 d. iš Romos į New Yorką atvyksta Lietuvos Diplomatijos Šešas Stasys Lozoraitis su žmona. Jam pagerbti ruošiamas pobūvis, kuris įvyksta birželio 3 d. 3:30 v. Park Sheraton viešbučio plevėsus Lietuvos trispalvė vėliava, ta pati, kuri 1939 metais plevėsavo Pasaulinėje parodoje New Yorke.

VIENYBĖS SKAITYTOJŲ LAIŠKAI

REIKIA NOVELIŲ...

Aušra, Varpas, kaip žinot, buvo mažo sukirpimo, bet tai netrukde būti dideliais visaip. Derėtų labai tausoti vietą, tuo pačiu - rašalą. Su technikos pakeitimu gal tektų pergalvoti straipsnių trumpumą - glaustumą. Trumpai pasakius yra tik viena nelaimė - kai ko nedasakytį. Plačiai svirduliuoti mintimis - išraiška yra daug nelaimių: nieko nepasakytį, skaitytoją suklaidinti ir nusiplepėti.

Matote, kaip Vliko, ALT ir Lozoraičio nusiplepėjimais jau daug metų taškomės ir banalumo dugne. Tremtinių kroniškos ligos - rietenos ir iš kiauro į tuščią.

Vyt. Meškauską, Br. Raila dera visaip gerbti - pajungti raštui. Bet reikėtų suglaudinti eilutes. Abu laikraščiai gyvoji druska. Bet tai ne man tarti, kas jau žinoma.

Tarp kitko, labai trumpos novelės, feljetono pekliškai stingame.

L. Dovydenas
Scranton, Pa.

NAUJOJI TECHNIKA DUOS PROGŲ GERĖTI

Bijau Vienybėn berašyti, nes surenka su tokiom korektūros klaidom, kad man akys iš kaktos iššoksta. Negi vis atitaisinėsi. Apie Gelžinį, kur rašiau, tai surinko vietoj karališkai - „katalikiškai“, o vietoj silkų - „silkų“ ir daugiau visokių klaidų klaidelių pridaryta. Baisu man. Atrodo, lyg tyčia taip darytų. Juk Gelžinis galės traukti į teismą, kad meluoja, kalbėdamas, jog jis vertėsi silkų prekyba, kai tuo tarpu jis tik silkų spekuliaciją vienu laiku ten tevarė... Ir tt. O Radauskas sakys, kad jo mintis iškraipiau, karališką iškeitęs į absurdišką katalikišką. Kai paskaičiau pirmą dalį savo straipsnio su tokiomis klaidomis, tai sau pasakiau, kad Vienybėi daugiau nebersisysiu, nes negaliu matyti taip vulgariai sužlotus dalykus ir neturiu jėgų viešai visas klaidas atitaisinėti. Žinoma, to pažado gal nešlaikysiu, bet pikta buvo baisiai. (Minimas straipsnis dar buvo rinktas senomis priemonėmis - linotipu. Rinkėjui atsigulus į ligoninę nebeturėjome galimybės ištaisyti korektūros klaidų. Atsiprašome. Red.)

Naujos Vienybės pirmas numeris pusėtinai, bet ta techni-

Vienybė

LITHUANIAN WEEKLY

Juozas Tysliava
Editor and Publisher

Vyt. Gedgaudas
Managing Editor

Editorial and Business Office
412 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EV 4-0862

Entered as Second Class Matter
Oct. 23, 1907 at the Post Office
of Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES
USA per year \$5.00
Other Countries \$6.00

ka jums duos daug progų gerėti. Įvairėti ir ilgainiui patiks visiems skaitytojams. Man aiškūs jos galimūnai. Formatui sumažėjus, medžiaga turės kitėti, ilgi straipsniai dar mažiau betiks, o tai man būtų jau sunku. Galiu ir trumpiau rašyti, bet yra kartais temų, kur taip nesinori. Aš visada mėgstu, kad iš straipsnio išeitų ir šio toks „literatūrinis kūrinys, su įžangom, varijantais, temų išrutuliojimai, užbaigimais, kaip muzikoj. O dabar taip bus tikrai nebegalima.

Br. Raila
Los Angeles, Calif.

LINKI VIENYBĖI...

Siunčiu 20 dolerių p. Jono Urbelio gyv. Freehold, N. Y. iš kurių 15 dolerių skiria savo Vienybės prenumeratai, o penkis dolerius aukoja Vienybei už naujai įsigytas mašinas.

Jonas Urbelis yra senosios kartos ateivis, turi jau 73 metų amžiaus, yra didelis Lietuvos patrijotas, priklauso įvairioms lietuviškoms organizacijoms bei klubams. Šiuo metu yra Freeholdo lietuvių Klubu valdybos sekretorius ir Vyd. New Jersey Lietuvių draugijos Nemunas kasininku. Gyvai domisi politika ir seka spągdą.

Nežiūrint savo senyvo amžiaus ne tik atrodo, bet ir jaučiasi puikiai, dirba kilimų audykloje ir yra vienas geriausių audėjų.

Jonas Urbelis linki ir toliau kurstyti tėvynės meilės ugnelę išeičių širdyse.

P. Puronas
Jamesburg, N. J.

NAUJASIS FORMATAS GERESNIS UŽ SENAJI

Vienybė, pakeitusi savo formatą, pasidarė tarsi jaunuolė! Ir pasikeitimas įvyko po 70 metų. Tai yra žingsnis pirmyn laikraščio technikoje, o skaitytojui palengvinimas puslapių vartyti ir laikraštį skaityti.

Tabloid forma Amerikoje seniai paplitusi ir, kiek teko patirti, kalbant su kitais Vienybės skaitytojais, naujasis formatas geriau patinka už senąjį.

W. M. Chase

PARESIŪ AUKA

Naujasis Vienybės formatas ir rinkinys man patinka. Turime progresuoti, bet ne stovėti vietoje.

Pagaliau, kaip galima būtų išleisti Vienybę, kai tokie dideli sunkumai su linotipininkais. Kaip tik susitvarkysiu, aš irgi atsiųsiu auką Vienybės persireformavimui paremti.

A. M. Augūnas
Oakdale, L. I.

PADĖKIME IŠLEISTI

Dr. Vanda Tumėnienė - Mingailaitė, buvusi Lietuvoj Universitete vaikų ligų profesore, parašė įdomius atsiminimus iš savo gyvenimo, su kuriais verta susipažinti ne tik bendraamžiams, bet ir jaunimui. Deja, prof. Tumėnienė neturi lėšų savo atsiminimams išleisti.

Iš trijų gydytojų (dr. M. Budrienės, dr. V. Tauro-Tupčiausko ir dr. A. Garūno) buvo sudaryta komisija prof. Tumėnienės atsiminimams išleisti ir kreiptasi ne tik į gydytojus, bet ir į kiekvieną lietuvių, kuriam svarbu pažinti Nepriklausomos Lietuvos kultūrinę ir mokslinę pažangą, kviečiant užsiprenumeruoti atsiminimus iš anksto. Kaina 5 doleriai. Pinigus siųsti: Dr. Garūnui, 1934 S. 48th Ct. Cicero 50, Ill.

Lietuvių Gydytojų Draugija prof. Tumėnienę už nuopelnus Lietuvos medicinai yra išrinkusi garbės nare ir skatino parašyti atsiminimus. Dabar, kai ji parašė, visų mūsų prievolė, padėti išleisti.

Dr. V. Tercijonas
Brooklyn, N. Y.

NUSIKALTIMAS PRIEŠ GIMTĄJĮ KRAŠTĄ...

Kai kieno dedamos pastangos sukliudyti Sąskrydžio pasisekimą - jau daugiau kaip nesuspėjimas, tiesiog laikytinas nusikaltimu prieš savo gimtąjį kraštą. Tai tikras meškos pasitarnavimas.

Jaudintis dėl nuopelnų visiškai nėra jokio pagrindo, nes rengėjai jų sau visai neieško. Sąskrydžio visuotinis rėmimas gražintų visų taip laukiamą vienybę ir užtikrintų kiekvienos srovės gražius užsimojimus. Plyta po plytos nejučiomis išaugtų mūsų gimtojo krašto Laisvės Rūmas.

Dabartinėse sąlygose visos išeičių lietuviams turėtų būti šventu dalyku remti kiekvieną gražią iniciatyvą, tarnauti vienai vienintėlei Partijai - kančiose skęstantiai Lietuvai.

P. Markūnas

RAMUNĖS

Ramunų arbatą visada yra gera gerti. Ramunų šviežių žiedų puse svaro kainuoja \$1.25.

Liepos žiedų arbata geriausia prakaitavimui sukelti, pusles, inkstų ir persišaldymo ligoms gydyti. Liepos žiedų puse svaro - \$1.25. Pupalaiskis (kartusis) vartojamas gydyti kepenims, škorbutui, geltligei, reumatizmui ir kirminams išvaryti. Pupalaiskių lapų puse svaro - \$1.25. Trejanka tinka pašalinti įvairiom vidurių piktybėm!

Visą kartu gali gauti už prisijutus \$4.00.

ALEXANDER'S CO.
414 Broadway
South Boston 27, Mass.

John Baltaduonis FRANKFORD AVENUE CAFÉ

1700 Frankford Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

PADEKA

Prąjusį rudenį ištiko mane ir mano šeimą du tragiškai skaudūs likimo smūgiai - rugsėjo 15 d. mano Žmonos mirtis, lapkričio 24 d. mano Žento Kazio Barausko mirtis, kuriedvi pačioje šių (1956) metų pradžioje - sausio 3 d. pribaižė dar trečia - mano Brolio Vaclovo. Kasžin ar bebūtume stengę visa tai pakelti ir nepargriuti, kad ne gaudi mūsų visuomenės užuojauta ir jos rimta materialė bei kitokia pagalba.

Plačiai reikiama gyvu žodžiu, raštu ar spaudoje užuojauta tu tik nesitenkino, bet pasireiškė dar maloniū losangeliniū, waterburiniū, chicaginiū, bostoniniū mūsų bičiuliū ir geradariū atlikimu už mus - skausme sustingusius visų su mūsų brangiausiųjų laidojimu ir likusios šeimos - Onos Barauskienės ir jos vaikučių 9 metų Ventlės, 7 metų Vytuko ir 5 metų Danutės - aprūpinimu susietų reikalų, pagaliau, dar materialiu gerų mūsų tautiečių aukojimusi, kuris mus prikėlė ir laiko ant kojų.

Kiekvienam aukotojui ir aukotojai stengiaus ir tebesistengiu skyrium laiškų pakvituoti ir nuoširdžiai padėkoti, nebent kas liko mano nepasiektas pasirašęs savo vardo-pavardės tik inicialais ar slapyvardžiu, arba ir visai nepasirašęs. Dėkodamas čia mūsų visuomenei savo ir šeimos vardu, drauge ir anieks nepasiektiems tautiečiams dėkoju.

Brolio Vaclovo ligos, mirties ir mokslinio bei literatinio palikimo tvarkymo reikalai bus dar skyrium atžymėti ir visuomenei pateikti.

Mykolas Biržiška
1120 S. Magnolia Ave.
Los Angeles 6, California

Lietuviška Radijo PROGRAMA

AMSTERDAM, NEW YORK
WCSS. 1490 klc.
Sekmadieniais 7-8 v. v.
Programos vedėjas
J. OLŠAUSKAS
Reikalų vedėjas ir pranešėjas
LEONARDAS HARTVIGAS

MŪSŲ MICHIGAN FARM SŪRIS YRA PATS GERIAUSIAS JŪSŲ MALONUMUI IR SVEIKATAI

JŪ GALITE PIRKTI IR VALGYTI SU PILNU PASITIKĖJIMU

Visos geresnės maisto krautuvės su pasididžiuoju aprūpina jus su šiuo tikru lietuvišku sūriu.

Apsaugokite save ir savo artimuosius... Neleiskite save perkabėti, kad pirktumėt pakaitalą. Reikalaukite tik

Michigan Farm Sūrio

Jeigu abejojate, paprašykite pamėginimui. Jūsų skonis jums pasakys. Mes norime, kad jūs patys būtumėt sprendėjas.

Mes esame nuoširdžiai dėkingi sūrio mėgėjams ir geresnės maisto krautuvėms, kad jūs tiek išpopuliarinot Michigan Farm sūrį, kuris paliko visų mėgiamiausiu. Mes pasižadame ir toliau jums gaminti tik patį geriausią sūrį.

Jonas ir Angelina Andriūliai

MICHIGAN FARM CHEESE DAIRY, INC.

Vienintėliai šio sūrio gamintojai, Fountain, Mich.

Aptarnavimui ir informacijai rytuose prašome kreiptis:

Peter Lisauskas - 69-15 53rd Ave., Maspeth, N. Y. TW 4-8087

Victor Abecunas - 351 Park St., New Britain, Conn. BA 3-1342

Mes pristatome sūrių įvairiems pobūviams

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAUN, Sav.

N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS

941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA.

Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA. AND NEW JERSEY

1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA

Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa.

PO 5-4110

SLA Seimas

Detroit, Mich. - SLA 49-tas ir 70 metų sukaktuvinis seimas šiais metais įvyks Detroite. Prasidės liepos 2 d. ir tęsis iki bus baigti visi seimų liečių reikalai. Posėdžiai vyks Hotel Statler, miesto centre. Liepos 3 d., tame pačiame viešbutyje, įvyks seiminis banketas su menine programa ir žymių asmenų kalbomis. Liepos 4 d. su labai gražia programa gegužinė.

V. T.

NAUJAS MARGUTIS

Pasirodęs naujas Margučio numeris turi daug įdomios medžiagos: rimtų straipsnių, istorinių pasakojimų, pasiskaitymų, įvairių aktualių fotografijų ir daug kitų dalykų, kurie tikrai verti skaitytojų dėmesio.

Margutis yra pats seniausias lietuvių žurnalas Amerikoje, arti 30 metų tarnaujantis Amerikos lietuviams, skelbdamas jų mintis, darbus ir sumanymus.

Norėdami gauti Margutį susipažinti, pasiūskite jam savo adresą. Naujai užsisakę Margutį gauna priedu prezidento A. Smetonos atsiminimus, kaip buvo Lietuva okupuota, kaip prezidentas išvyko iš Lietuvos ir kokius jis padarė patvarkymus.

Margučio metinė prenumerata tik \$3.00. Adresas: 6755 South Western Ave., Chicago 36, Ill.

Lietuvių Dienos, iliustruotas kultūros ir visuomenės gyvenimo mėnesinis žurnalas, gegužės mėn., Nr. 5, 1956 m.

Numeris, kaip ir visuomet, nepaprastai gausiai iliustruotas naujausiomis ir aktualiomis foto nuotraukomis (VLIKo vizitas Romoje, lietuviai kuriasi Kolumbijoje ir pan.).

Turinyje tarp kitų pažymėtina Vl. Jakubėno, Al. G. Mantas, J. Narutavičienės ir kt. straipsniai, J. Kralikausko novelė, G. Tulauskaitės poezija. Šio nr. dailės dalyje plačiai parodoma skulptoriaus Teisučio Zikaro kūryba. Į anketą "Ar mes kultūriškai kylam ar krintam" atsako Los Angeles, Bostono ir Detroito kultūrininkai ir visuomenės veikėjai.

Angliškame skyriuje pažymėtina Londono prof. W. K. Matthews lietuvių poetų kūrybos vertimai, Alg. Gustaičio reportažas apie krepšinio žaidėją Lubiną ir Irenos Vidžiūnienės rašinys apie Gintarą. Visi rašiniai gausiai iliustruoti.

Viršelio I psl. puošia scena: lietuvaitės sveikina Popiežių.

L. D-nų adr.: 9204 So. Broadway, Los Angeles, Calif.

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alvinia Bulvidai

Vienas iš gražiausių kabaretų mieste. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gerimai. Vakaris muzika prie baro.

DU ORKESTRAI, FLOOR SHOW IR SOKIAI

80 St. Marks Place (8th St. ir 1st Ave.) New York, N. Y.
Telefonas GRamercy 7-9765

LIETUVIŠKI SŪRIAI

Lietuviški sūriai, gaminami Michigan valstybėje, yra švieži, nes jie atgabunami lėktuvais.

Gydytojai sako, kad maitinimasis pieniškais produktais, ypač sūriu, stiprina žmogaus sveikatą ir ilgina jo amžių.

Petro LISAUSKO krautuvėje (prieš Maspetho lietuvių bažnyčią) taip pat galite gauti lietuviškos Boston Baking Co. gamybos duonos, tikrų lietuviškų dešrų ir šviežių, tiesiai iš fermos atvežtų, kiaušinių.

Atsiminkite: Petrą LISAUSKO krautuvėje gaunami tik švieži produktai.

PETRAS LISAUSKAS

64-09 CLINTON AVENUE MASPEETH, N. Y.
Telefonas TW 4-8087

Nuo Atlanto iki Pacifiko

SĄSKRYDŽIUI NEPRITARIA TIK IO VYRŲ:

Aštuoni Washingtone ir du Chicagoje...

Kelių žmonių grupelė Washingtono spaudoje smerkė Lietuvių Tautinės Sąjungos ruošiamą sąskrydį. Jie nervinasi, kad Sąjungos vadovybė jų nesiklausė, ruošdama Washingtono tokį didelį lietuvių kultūros pasirodymą.

Ar verta gilintis į tą tuščią pareiškimą, pasirašytą kelių nuobodžiaujančių asmenų, dar pajėgiančių sėdėti Washingtone bet nesugebančių nieko gero padaryti, kas galėtų padėti Lietuvos laisvei. Į jų pareiškimą reikia žiūrėti, kaip į išdavę jų bejėgiškumą, juos persekiojančio pavydo ir baimės, kad jie gali būti užmiršti...

Tautinės Sąjungos vadovybė sveikintų juos, jei jie imtų ir organizuoti kad ir šiais pačiais metais, dar vieną sąskrydį. Važiutume į jį ir jų nekaltintume... Juk tiek daug dar neatlikto darbo. Reiktų tik džiaugtis, kad dar atsiranda žmonių, kurie aukojasi Lietuvai.

Dabar, deja, tenka stebėtis, kad simpatingoje Washingtono lietuvių kolonijoje atsirado keletas vyrų, kuriems sąskrydis nepatinka, nepatinka jo ruošimo būdas, programa, organizatoriai ir t.t.

Bet labiausiai tenka stebėtis, kad tų kelių vyrų pareiškimas rado vietos ALT vadų laikraščiuose. Ar iki šiol ALT vadai nevažinėjo į Washingtoną įieškoti paramos ir pritarimo Lietuvos laisvinimo reikalams? Ar jie neskelbdavo savo džiaugsmo, pasimatę su vienu ar kitu kongreso nariu, ar vyriausybės žmogumi? Gi dabar, kai ALTS organizuoja platų pasimatymą su kongreso nariais ir vyriausybės žmonėmis, lietuvių kultūros rėmuose ir sugebėjo įsigyti net JAV viceprezidento palankumą, Šimutis ir Grigaitis jungiasi prie tų, kurie dėl savo apskaičiavimų negali ramiai žiūrėti į tokį lietuviams ir Lietuvai naudingą darbą.

Stebint tokius ALT vadų veiksmus, kyka rimtas įtarimas, ar Šimutis ir Grigaitis yra pakankamai atviri, kai jiedu kalba apie Lietuvos laisvinimo darbus?

Kuo A. L. Tarybai gali kenkti lietuvių sąskrydis Washingtono? Kur jis prieštarauja ALT tikslams? Kur ir kaip jis atima iš ALT iniciatyvą, pinigus, žmones, garbę ar ką kitą?

Kiekvienas lietuvis, kiekviena lietuvių draugija, visai neatsiklausdama ALT pirmininko ir sekretoriaus, gali kalbėti Lietuvos vardu, jei tik ta kalba yra rimta ir naudinga Lietuvai.

L. Šimutis savo laikraštyje rašo, kad tik Washingtone 8 vyrų pareiškimas atidaręs jam akis...

Mes su tuo sutinkame. Tai atidarė daugeliui lietuvių akis, kurie iki šiol buvo pratę žiūrėti į ALT darbus, nukreiptus Lietuvos gerovei, o ne vienos partijos ar srovės pasigarsinimams. Dabar visiems aišku kam ALT tarnauja.

Jeį ALT į savo suvažiavimus pasikviečia VLIKo vadus - viskas tvarkoj. Jei jiems apmokomos kelionės iš Amerikos lietuvių suaukotų pinigų, irgi tvarkoj. Jei su jais pasirašomi bendri komunikatai, taip pat

tvarkoj. Bet jei lietuvių sąskrydžio proga atvažiuoja į Washingtoną Diplomatinijos Šešas S. Lozoraitis, tai ALT pirmininko akimis yra nusikaltimas lietuvių vienybės skaldymas, tai partinis darbas...

Tas tik rodo, kad su ALT kažkas netvarkoj. Toks ALT vadų partinis galvojimas yra kenksmingas lietuvių vienybei, jis veda prie nesantaikos.

ALT vadai graibstosi demagogijos, skelbdami, kad min. Lozoraitis atvykęs užimti min. Žadeikio vietą! Ar tai rimta? Iš

ALT vadų laukiama didesnio takto, gilesnio galvojimo ir išmintingesnio ėjimo prie Lietuvos laisvinimo uždavinių.

Iš ruošiamo lietuvių sąskrydžio Washingtone jokia partija nepasipelnys, joks žmogus sau laurų neužsidės.

Adv. A. Olis, dr. S. Biežis, adv. A. Lapinskas, J. Bačiūnas ir kiti, kurie šiam sąskrydžiui skyrė daug energijos, pasiaukojimo ir pinigų, nejieško sau garbės. Jie jieško garbės visiems Amerikos lietuviams, įskaitant ir ALT pirmininką su sekretoriumi. Jie stengiasi pasitarnauti Lietuvos bylai ir tatkon kviečia visus lietuvius.

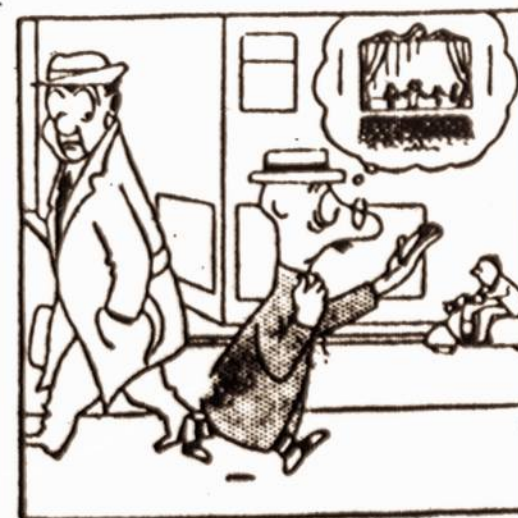
Džiugu, kad į jų balsą atsiliepė dauguma Amerikos lietuvių ir organizacijų. Jiems nepritaria tik dešimt vyrų: 8 Washingtono ir 2 Chicagoje...

J. Urbonas

PAGERBĖ BUVUSI KLUBO PIRMININKA

Miami, Florida - Neseniai MLAP Klubas surengė puotą buvusiam pirmininkui Antanui Norvaišai (Norris) pagerbti. Publikos buvo daug. Dabartinis klubo pirmininkas Rodgers atidarė vakarą ir jam vestė pakvietė adv. Perry, kuris pasveikino sukaktuvininką ir palinkėjo jam sėkmės. Anita Navickaitė padainavo. Garbės svečiui buvo įteikta dovanų.

Juozas Ratkus

LIETUVIAI SMUKININKAI
susipažinkite su
LIETUVIO GAMYBOS
SMUKAIS
GARBĖS DIPLOMĄ
Latmėjusiais
Pasaulinėje Parodoje
1926 metais
Philadelphia, Pa.

KAINOS NUO
\$150 iki \$500

JULIUS SVITRA
Smuikų Dirbėjas
1534 First Avenue
San Diego 1, California

LIETUVIŠKA KNYGA JAUNIMUI

Pasakos, apysakos, keliolika nuotykių

BRŪLIŲ GRIMŲ PASAKOS	\$3.00
JŪRININKO SINBADO NUOTYKIAI	\$2.00
Pasakos iš Tūkstantis ir viena naktis.	
J. JANKUS: SENAS KAREIVIS MATATUTIS	\$3.00
Knyga apie žemaitį, kuris daug nuostabių daiktų padarė, tik nepadarė vieno, kurį tikrai padaryti turėjo.	
THOR HEVERDAHL: KON-TIKI	\$3.75
Išgarsejusi kelionių nuotykių knyga.	
L. DOVYDĖNAS: NAKTYS KARALIŠKIUOSE	\$2.00
Apsyaka apie dviejų berniukų nuotykius Karališkių lankose.	
B. SRUOGA: KAS BUS, KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRĄŽUS	\$2.50
Istorinė apysaka iš 1812 m.	
V. KRĖVĖ: RYTŲ PASAKOS	\$2.50
Pasakų knyga iš indų ir arabų gyvenimo ir mitologijos.	
B. SRUOGA: GIESMĖ APIE GEDIMINĄ	\$2.00
Eil. padavimas apie Gedimino sapną ir Vilniaus įkūrimą.	

Visas šias knygas gausite knygų leidykloje

T E R R A

3333 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

VIRŠUJE: Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijoje 1937 m. spalio 18 d. pasirašant naturalizacijos ir karinės prievolės atlikimo sutartį tarp Lietuvos ir JAV. Iš dešinės - Užsienio Reikalų Ministeris S. Lozoraitis, gen. sekretorius J. Urbšys, pasiuntinybės patarėjas J. Kajackas, vicedirektorius E. Laucevičius, JAV pasiuntinybės sekretorius, ministerio asmens sekretorius S. Bačkis. Sutartį pasirašo JAV charge d'affaires.

STASYS LOZORAITIS - ŽMOGUS VEIKĖJAS

(Atkelta iš I psl.)

Reikalų Ministerijoje, kiek vėliau skiriamas Ministerių Kabineto Kanceliarion, o nuo 1923 m. balandžio mėn. pereina Užsienio Reikalų Ministerijos tarnybon.

Lietuvos Diplomatiniėje tarnyboje Stasys Lozoraitis yra buvęs įvairiausiose posteose, pradedant pasiuntinybės II-ju sekretoriumi, ir baigiant aukščiausiuoju - Užsienio Reikalų Ministerio poste. Žinodama jo gilią politinę išmintį, jo nepalenkiamą nusistatymą visur ir visada kovoti už Lietuvos Tautos interesus, 1940 metais, grėsiant bolševikinės sovietų okupacijos pavojui, Lietuvos Vyriausybė paskyrė Lozoraitį užsienyje likusių Lietuvos Diplomatų vadovu - šefu.

Lietuvos reikalus Stasys Lozoraitis gynė eilėje svarbiųjų Europos sostinių. Lietuvai reikšmingus pasitarimus vedė su Europos monarchais ir prezidentais, su juo susijusinėjo tokie pasaulinės politikos vyrai, kaip Churchillis, Briandis, Edenas, Benešas. Būdamas jauniausiu užsienio reikalų ministru Europoje, Lozoraitis 1935 metais Tautų Sąjungoje savo stipriais įrodymais apgynė Lietuvos teises Klaipėdos Krašte, ir j save atkreipė viso pasaulio dėmesį. Prie jo diplomatijos nuopelnų tenka priskirti ir Lietuvos - Latvijos - Estijos sąjungos sutartį, reikšmingą ne vien Lietuvai, bet ir visai Baltijos sričiai.

To viso darbo bėgyje įgyta kity valstybių atstovų pagarba ir šiandien Lietuvos Diplomatijos Šefui padeda sėkmingai ginti lietuvių tautos teises. Kai Lozoraitis lankėsi Paryžiuje įvykusioje Jungtinių Tautų pilnates sesijoje, jam nereikėjo dėti pastangų susitikti su laisvojo Vakarų pasaulio politikos vadovais: sužinoję apie Lietuvos valstybės vyro atvykimą, jie patys jo ieškojo, pažindami ir vertindami jį dar iš ankstybesniųjų susitikimų, ir jėmiai klausė jo teisiškai ir politiškai pagrįsto Lietuvos Tautos teisių gynimo, jo nedviprasmiškų pareiškimų apie griežtą lietuvių nusistatymą be atvangos kovoti už pažeistos Nepriklausomybės pilnutinį atstatymą.

Būdamas taktingas aukščiausiam laipsnyje, linkęs spręsti visus klausimus išmintingo išsiaiškinimo keliu, niekur nieko neįžeidžias, Stasys Lozoraitis moka būti nenuolaidus, kai to reikalauja Lietuvos interesai. 1934 metais, Lietuvai pasirašius sutartį su Sovietų Sąjunga (kuri tada sudaromais ir vėliau be atodairos lauzomais tarpautiniais susitarimais migdė laisvojo pasaulio budrumą), Lozoraitis, Užsienio Reikalų Ministeriu būdamas, tuoj pat viešai pareiškia, kad toji sutartis niekad nereikš lietuviškios užsienio politikos pasidavimo sovietų vadovavimui. Lietuvos pilnutinė nepriklausomybė Lozoraičiui visada buvo, ir yra pagrindinė sąlyga. Nestebėtina, kad Lietuvos priešai drauge pasidaro ir Lozoraičio priešais. Ministeriui Urbšui 1939 metais Maskvoje beviltiškai besistenigiant priešintis sovietinių galių užmačioms į Lietuvos nepriklausomybę ir paminint Lozoraičio pasirašytą sutartį, Molotovas sušuko: „Lozoraičio intrygų prieš Sovietų Sąjungą mes niekuomet neužmiršim!“.

Stasys Lozoraitis savo tautai dirbo - ir dirba - nepataikaudamas jokiai srovei ar partijai, nenusilenkdamas jokiai jėgai iš šalies. Sovietams okupavus Lietuvą, jis, tuo metu būdamas Romoje, ir nebodamas ten siekiančios hitlerinės rankos grėsmės savo asmens saugumui, suorganizuoja ir praveda Lietuvos Pasiuntinių protestą laisvojo pasaulio sostinėse prieš grubonišką sovietų žygį. Tas protestas davė teisinį pagrindą demokratiškojo vakarų pasaulio vyriausybėms atmesti sovietų pretenzijas ir toliau pripažinti Lietuvos Pasiuntinius vieninteliais teisėtai Lietuvos Valstybės atstovais. Vėliau, be atvangos, kontaktuose su kity kraštų vyriausybėmis, straipsniuose laisvojo pasaulio spaudai, Lozoraitis nuolat kreipia valstybės vyrų ir viešosios nuomonės dėmesį į nusikaltimą, vykdomą prieš Lietuvį Tautą.

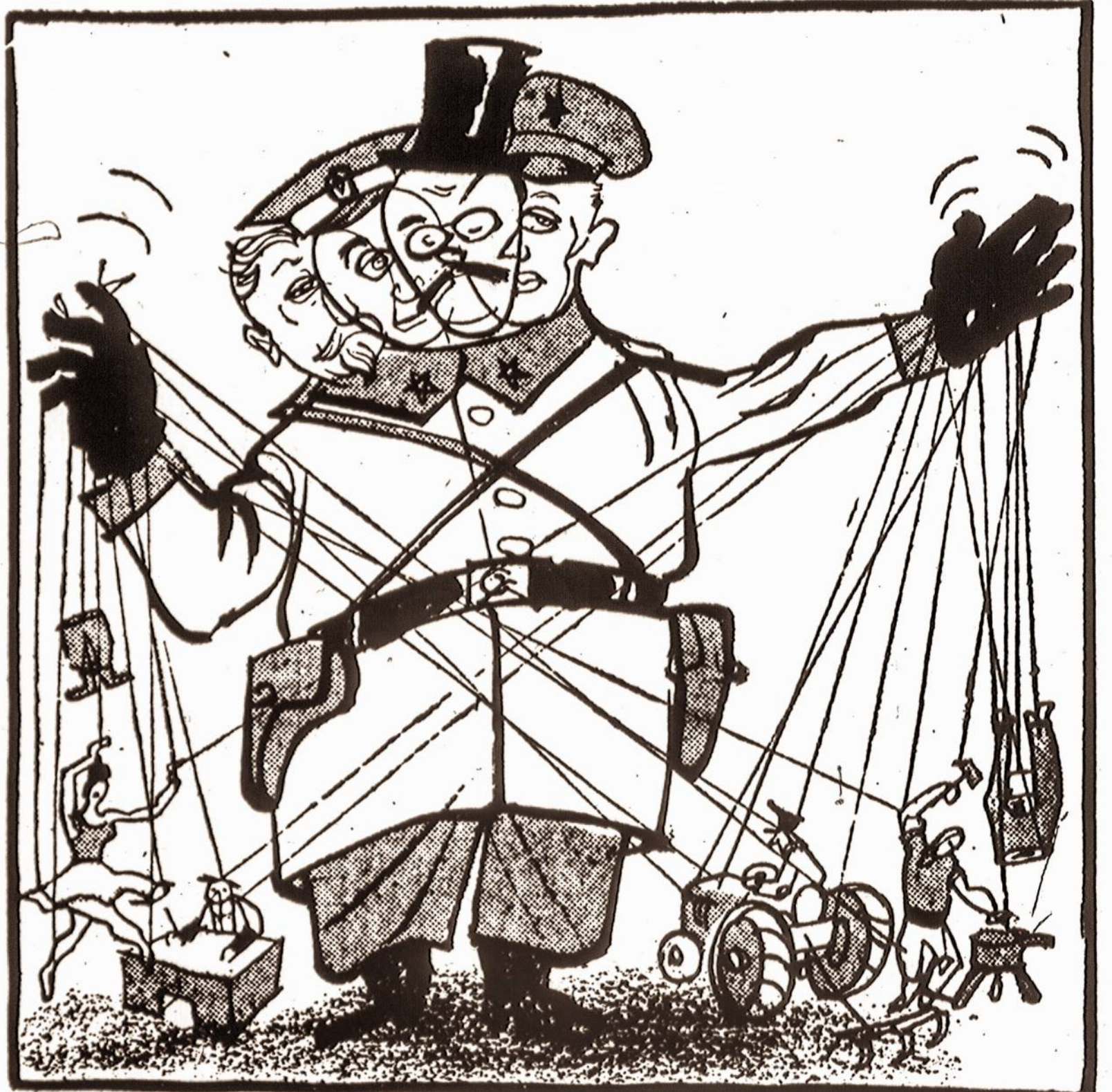
Ir šiandien, šis nenuilstamo darbo Lietuvos Valstybės vyras, „žmogus, plačiai įžvelgias į reikalų esmę, diplomatas giliausia ir gražiausia šio žodžio prasme“ (taip apie Lozoraitį

pasiskakė garsus Brazilijos publicistas Franchini Netto), būdriai stovi Lietuvos reikalų sargyboje. Jo darbas surištas su didele atsakomybe, ir dideliais pavojais ne vien jo paties asmeniui, ne visada gali būti plačiai reklamuojamas. Tačiau lietuvių Tauta žino, kad vyras, sugebėjęs sėkmingai vesti jės užsienio politiką įvairiuose jos vingiuose, ir dabar nepadarys nei vieno neapsvarstyto veiksmo, eidamas į didijį visos tautos tikslą - Nepriklausomybės atstatymą.

Prašoma atnaujinti savo prenumeratą. Atsiminkite, kad laikraščiu leisti taip pat reikalingi pinigai.

SAVAITĖ IŠ SAVAITĖS

- Buvęs Aizerbeidžano premjeras ir kompartijos vadas Mir-Djafar A. Bagirov, kartu su trimis savo padėjėjais, Maskvos teismo sprendimu sušaudytas kaip Berijos šalininkas.
- Italijos rinkimuose šį kartą komunistų partija gavo žymiai mažiau balsų. Bet daugiau balsų surinko kitos kairiosios grupės.
- Prezidentas Tito ir Italijos komunistų partijos vadas Togliatti Beigrade turėjo keturių valandų pasitarimą, kurio tikslas - pašalinti buvusius skirtumus tarp Jugoslavijos ir Italijos komunistų partijų.
- JAV oro jėgų viršininkas gen. Nathan F. Twining pakviestas į Sovietų Sąjungos aviacijos šventę, birželio 24 d. Maskvoje. Gen. Twining kvietimą priėmė.
- Kruvinos kovos tarp prancūzų kariuomenės ir Alžyro sukilėlių tevyksta. Tik Kabylia srityje, dviejų dienų laikotarpyje, prancūzai nukovė 70 sukilėlių.
- Londono spauda rašo apie nepavykusį graikų planą išlaisvinti Kipro arkivyskupą Makarios, britų ištremtą į vieną Indijos vandenyno salą.
- Britai stengiasi išvengti civilinio karo Kipro saloje. Mat, pastaruoju laiku Kipro salos gyventojai greitai pradėjo žudyti turkus ir priešingai.
- Popiežiaus Pijaus XII sveikata vėl esanti pablogėjusi. Visos audiencijos atšauktos neribotam laikui. Popiežiui 80 metų amžiaus.
- Japonijos vyriausybė pripažino Sovietų Sąjungos atstovą Tokijo. Bet premjeras Hatoyama pareiškė, kad normalūs diplomatiniai saitai su Sovietų Sąjunga bus atsteigti tik taikos sutartį pasirašius.
- Sovietų parlamento (aukščiausios tarybos) sesija šaukiama liepos 11 d. Šioje sesijoje bus ratifikuota visa eilė Sovietų nutarimų, įskaitant demobilizaciją, pensijos planą, darbo valandų sumažinimą ir t. t. Užsienio stebėtojai pranašauja, kad šioje sesijoje gali būti didelių staigmenų.
- Prezidentas Eisenhoweris prašo kongresą paskirti 112,500,000 dolerių atominės energijos programai praplėsti.
- Britų užsienio reikalų sekretorius Selwyn Lloyd atmetė darbiečių pasiūlymą panaudoti karo laivyną ir priversti Egiptą pašalinti suvaržymus plaukiantiems laivams Suezio kanalu.
- Portugalijoje buvo paminėta 30 metų dabartinio režimo sukaktis. Kaip žinoma, 1926 metais Portugalijoje įvyko perversmas, kuriam vadovavo maršalas Gomes da Costa.
- Pirmoji Indonezijos prezidento Sukarno žmona p-nia Fatmawati Sukarno užvedė bylą dėl perskirų. Mat, prezidentas Sukarno yra vedęs antrą žmoną, kas musulmonų įstatymais yra leidžiama.

O tuo tarpu Kremlius šokdina savo lėles...

DRUMSKIME BENDRAI, ŽVEJOKIME ATSKIRAI

Tikrieji bažnytinio meno užkulisiai.-Netinkama atmosfera bendram kultūriniam darbui.

I mano pastabas Vienybėje kultūrinėm temom neseniai atsiliepė **Draugo** redakcijos narys Al(oizas) B(aronas). Pasidžiaugęs, kad Vienybė dabar „daro skurdesnį įspūdį negu seniau“, Al. B. liūdi dėl mano... nepasikeitusio tono. Aš nežinau tikrosios šios **Draugo** redakcijos pažibos intencijos. Ar jis siekė gelbėti neva mano nekaltai užpultų Baltinio ir Tamulaičio, ar norėjo slapta jiems pakenkti? Man – lietuviško gyvenimo stebėtojai ir kronikininkai – jis tik padėjo.

Teisindamas pvz. pagarsėjusį kun. Baltinio posakį, kad geriau turėti vidutinius rašytojus negu gerus, p. Al. B. samprotauja:

„... galima priminti, kad Meškauskas pabėgo nuo gery rašytojų kaip Šimkus, Guzevičius ar Venclova... Geriau būtų, kad jie būtų buvę prasti rašytojai ir prasti enkavedistai“.

Turiu prisipažinti, kad bėgdamas visai nežinojau, kad turime tokį rašytoją kaip Guzevičius. Taip pat pirmą kartą girdžiu, kad Šimkus bei Venclova būtų geri rašytojai net ir vien mūsų mąstu matuojant! Man atrodo, kad tie visi trys rašytojai ne daug geriau parašo negu A. Baronas ir visus juos reikia laikyti antraciliais, kurie, negalėdami iškilti vien savo talento dėka, turi jieškoti „dvasios vadų“ ar „politrukų“ pagalbos. Geri rašytojai, net ir Lietuvoje, nebūtinai turėjo talkininkauti enkavedistams. Tiesa yra ta, kad dideli rašytojai net šliedamiesi prie kurio nors totalinio režimo anksčiau ar vėliau sueina su valdančiais į konfliktą. (M. Gorkis) Nei katalikų inkvizicijos, nei Hitlerio, nei Stalino epochos didelių rašytojų neišugdė, nes tam nebuvo pirminės sąlygos – kūrybinės laisvės.

Šalia to gero pavyzdžio mano teigimams paremti, p. Al. B. straipsnis man davė ir kitos naudos. Jam pasirodžius, man tuojau paskambino keletas asmenų, siūlydami medžiagos mūsų „organizavotą“ kultūrinio gyvenimo skauduliams iškelti. Vien tik apie neseniai buvusią bažnytinio meno parodą gavau tiek medžiagos, kad ji netilptų net senajame **Vienybės** vieno numerio formate! Ta medžiaga mane verčia kai ką jau anksčiau **Vienybėje** pasakyta patikslinti ir papildyti.

Kas pirmas sugalvojo ruošti bažnytinio meno parodą, sunku pasakyti, tačiau aišku, kad tą mintį pavertė kūnu akstiną davė kun. J. Prunskio skirti premijom 500 dolerių. Kada pradėdama konkrečiai galvoti apie tokią parodą, sunku prisilenkti su dail. A. Valeška, nes jis turi čia, Chicagoje, savo bažnytinio meno studiją ir toje pačioje srityje dirbo Lietuvoje. Jis taip pat yra vienas aktingiausių Lietuvos Dailės Instituto draugijos jungiančio 24 mūsų dailininkus – narių. Be to, jis buvo bendruomenės Kultūros Tarybos prezidiumo narys, o toji bendruomenė, kaip žinia, nori greitai atsizymėti. Už tat ji „organizavo“ savo teatrą, o dabar nutarė organizuoti ir tą parodą. Savaime aišku, kad „bendruo-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

meninkų“ akys pirmiausiai ir nukrypo į dail. Valešką.

Ir kaip tik čia prasidėjo pirmieji nesutikimai. Mat, dailininkus domino ne tik kun. Prunskio skirti 500 dolerių, bet ir tas faktas, kad su parodos rengimo darbų pradžia sutapo ir tylios varžybos dėl Cicero bažnyčios vidaus remonto, 25,000 dolerių objekto. Atrodė, kad pasižymėję parodos rengime, gaus ir tą parangą.

Rezultate, prasidėjo kova dėl parodos rengimo komiteto pirmininko posto. Dail. Valeškai buvo mesti kaltinimai, kad jis per uoliai bendradarbiauęs su bolševikais, lygiai taip pat, kaip dabar p. Al. B. man primeta bolševikinių autorių gerumą. Tačiau buvę tiesioginiai Valeškos viršininkai, arkvyšk. Skvireckas ir vysk. Brizgys, jį palaimino.

***

Šalia tokių daugiau komercinio pobūdžio nesutarimų ir reikalus įsimašė ir meilės dievas Amuras. Pereity metų gruodžio 7 d. Drauge pasirodė kronikos žinutė apie dail. Valeškos bendradarbiavimą su Chicago Meno Institutu. Kiek ji tikra, nežinau, paprastai pasitaiko, kad tokiais atvejais kiek ir perdama. Tai įprasta ir dėl to nesistebime. Šį kartą buvo kiek kitaip. Po dviejų mėnesių – vasario 4 d. Naujienose pasirodė ilgas str. „Nepagrįsti Perdėjimai“, kuriame aiškinama, kad kronikos žinutės autorė esanti dailininkė Bronė Jameikienė („ano užsiminto dailininko Valeškos bičiulė“). Str. pabaigoje pabrėžiama, kad toji žinutė nerūpėjo nei Institutui, nei dail. Valeškai, bet tik tai minėtai Jameikienai. „Kodėl rūpėjo – tai paslaptis“, baigiamas straipsnis.

Šį straipsnį, rašytą klasišku Kultūros Tarybos ir Kultūros Fondo Valdybos S. Tamulaičio stiliumi, pasirašė kažkoks neegzistuojąs K. Paškevičius. Nereikia būti psichoanalistu, kad supratus, jog straipsnio autorius yra atstumtas ponios dailininkės garbintojas. Kas jis – Chicagoje vieša paslaptis.

Savaime aišku, kad tokia atmosfera negalėjo pakelti rengėjų **darbingumo**, o tik sukėlė ginčus, kurie piktino visuomenę.

Kokios nuotaikos vyravo, rodo ir ši iš posėdžio pabėgusio St. Tamulaičio raporto „vadui“ dr. Bajerčiui ištrauka:

„Šia progą Jums, kaip mūsų kultūrininkų vadovui ir įtaigotojui, užsimintina dėl kai kurių mūsų kultūrininkų (visuomenės veikėjų) keisto įpratimo vos šiek tiek tarpusavyje susikirtus, nesisveikinti.

Aurc, man (tikiu, ir Jums) gerai žinoma, kad kilnūs garbingesnis ir moraliai vertesnis žmogus, nors ir įžeistas, visada pirmas pakels savo tikram artajamam įžeidėjui skrybėlę...“

Štai su kokių krikščionišku nuolankumu apsiginklavus reikia arti mūsų kultūros dirvonus! Savo pranašumo įrodymui reikia skubintis St. Tamulaičiui nukelti skrybėlę!

Kaip ten būtų, paroda įvyko. Reikia tikėtis, kad ramioje atmosferoje ji būtų geriau nusisekusi, rengėjams nekaštavusi tiek nervų ir... pinigų. Pasirodė, kad visa Chicago bendruomenės organizacija su vadais, vadeivomis ir tarybomis nepajėgė sutelkti reikalingo tvarkdaryų skaičiaus. Iš parodos atidarymą atsilankusių 600 žmonių pusė prasmuko nesumokėję už įžangos mokesčio! (Vien dail. A. Valeška turi 800 dol. nuostolio).

Akyvaizdoje tų faktų, aš manau, galima teigti, kad paroda geriau būtų pasisekusi, jei ją būtų organizavęs pats dail. A. Valeška ar, sakykim, Dailės Institutas. Bendruomenės tautos progą prie parodos prisišliejo tokie „žinovai“ kaip Tamulaitis, dailininkų tarpe kilo kivirčiai.

Jau prieš šešis metus Vokietijoje ėjusiam Lietuvoje, analizuodamas sąlygas bendram kultūriniam darbui, aš rašiau: drumskime bendrai – žvejokime atskirai. Drumsti – šaukti skęstame, galime bendrai, žvejoti – padaryti ką nors konkrečiau mūsų kultūros naudai, galime tik atskirai. Tokia jau yra emigracijos dalia. Tai iškelti yra liūdna, bet būtina lietuvių žurnalisto pareiga.

Amerikiečiai žurnalistai, lankydami Varšuvoje, stebėjosi kaip šeimininkės prie mėšinių stovi eilėse, kad gautų nusipirkti jautienos, kurios svaras apie 4 dol.

LIETUVOJE VĖL IŠ GYVENTOJŲ IŠTRAUKIAMA 220 MILIJONŲ...

Apie 220 milijonų rublių vėl ištraukiama iš Lietuvos gyventojų kišenių „laisvanoriškos“ valstybinės paskolos forma.

Paskolos pasižadėjimus raginama pasirašyti 3 - 4 savaičių atlyginimo dydžio (mėnesinį atlyginimą gaunantiems tarnautojams – mėnesio alga). Tik uždirbantiems mažiau kaip 400 rublių per mėnesį, užtenka pasirašyti pasižadėjimą pusės algos dydžio. Pasižadėta paskola bus išskaitoma iš atlyginimo per ateinančius 10 mėnesių.

Iš Lietuvai nustatytos paskolos normos galima spręsti, kad visų Lietuvos dirbančiųjų mėnesinis bruto atlyginimas siekia tik apie 250 milijonų rublių. Jeigu iš viso (su vaikais ir kitais nedirbančiais) gyventojų Lietuvoje dabar skaičiuojama apie 3 milijonus, tai vidutiniškai to uždarbio tenka vos apie 80 rublių asmeniui per mėnesį (apie 5 kilogramų mėsos ar 3 kilogramų sviesto kainą).

Apie 80 milijonų rublių šįmet bus išmokėta Lietuvos gyventantiems gražinant senesnes paskolas. Tačiau tuos pinigus gaus beveik išimtinai tik Lietuvoje apsigyvenusieji rusai, nes dabar išperkamos daugiausia tik prieš 10 - 15 metų

išduotosios obligacijos, kurių tikrieji Lietuvos gyventojai neturi. Pokarinių metų obligacijų kas metai tuo tarpu teišperkama tik truputį daugiau kaip 1 nuosimtis.

Iš šįmet sufinansu 220 milijonų rublių per ateinančius 10 metų į Lietuvą turėtų grįžti tik 27 milijonai. Kam grįš priklausys nuo laimės, nes tai sprendžiama loterijos būdu. Per 20 metų turėtų būti gražinta apie 90 milijonų. Likusieji 130 milijonų galės būti atsiimti tik 1977 metais, jeigu skolinioji dar bus gyvi, jeigu tebeturės obligacijas ir... jeigu bus kas moka.

Trys ketvirtadaliai skolinioji negauna jokių palūkanų. Palūkanos loterijos keliu lygionis dalimis per 40 pusmečių skirstomos tik ketvirtadaliui skolinioji. Iš tų daugumas katra nors pusmetį per ateinančius 20 metų galės savo paskolintą šimtą atgauti dvigubai, o 660 obligacijų kas pusmetį bus apmokamos penkeriopai, 66 dešimteriopai ir 6 - 7 vietoj 100 rublių gaus po 5000.

Viltis greit laimėti 5000 rublių už 100 yra svarbiausioji skolinioji paguoda, bet ta laimė kas pusmetį gali aplankyti tik... tris iš milijono.

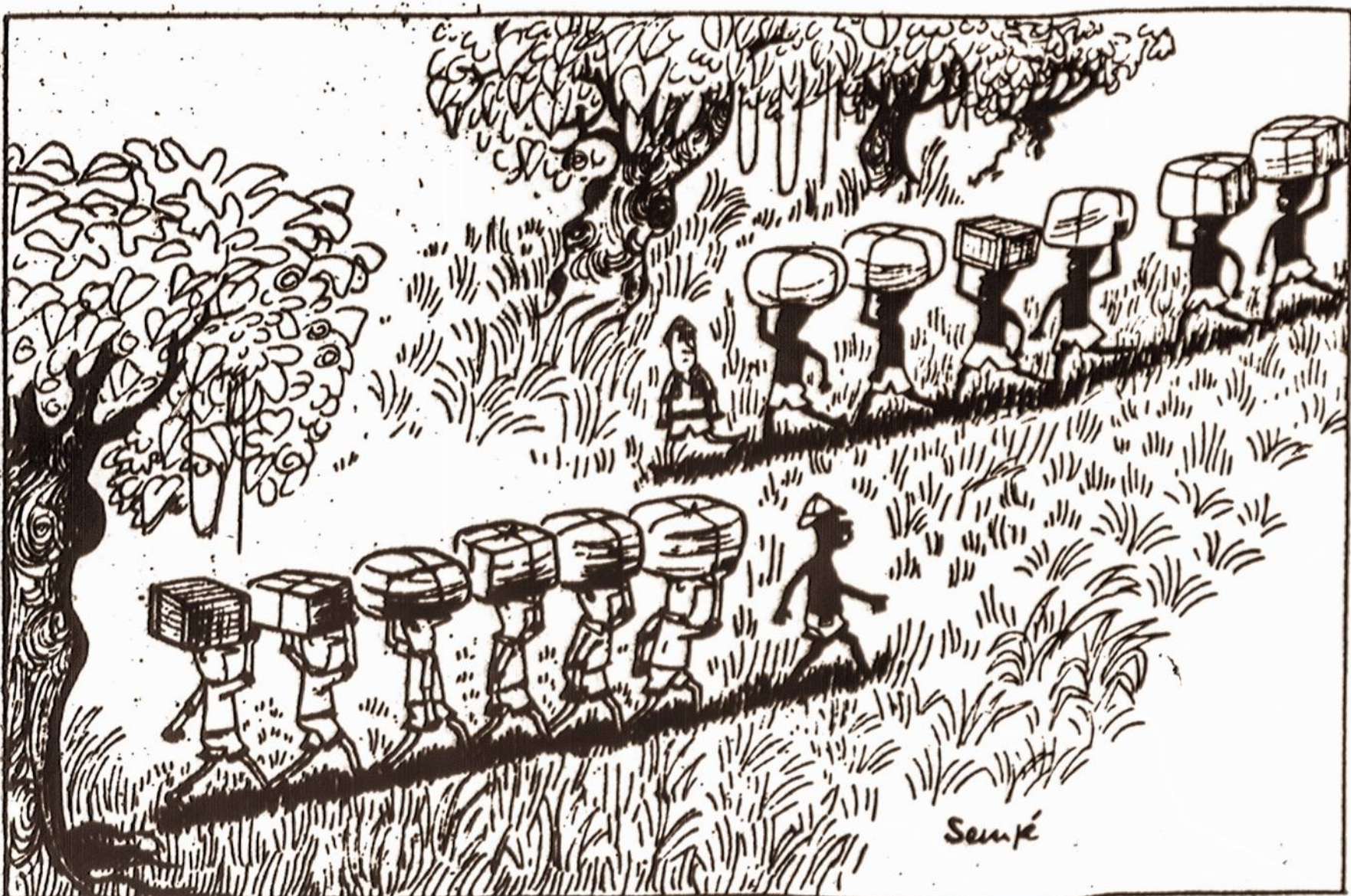
Tarp gegužės 13 dieną valstybinės paskolos pasižadėjimus pasirašiusių Vilniaus operos teatre minimi: Juozas Grybauskas, operos vyriausias režisiorius, Stumbras – režis. padėjėjas, Jovaišaitė (Olektenė).

Aktorei Antaninai Vainiūnaiti-Kubertavičienai (Kauno dramos teatre) suteiktas LTSR liaudies artistės vardas.

SOVIETŲ SAJUNGOJE NĖRA CENZŪROS...

Amerikos elektros įmonių žurnalo korespondentas p. Walsh nūvyko į Maskvą susipažinti su sovietų-unijomis. Surasęs savo įspūdžius, jis juos pasiuntė su pastaba: Jei cenzūra praleis...

Po 5 dienų jis gauna atgal savo raštus su prieraišu: Nepraleisti nes prasilenkia su tiesa. Sovietų Sąjungoje cenzūros nėra.

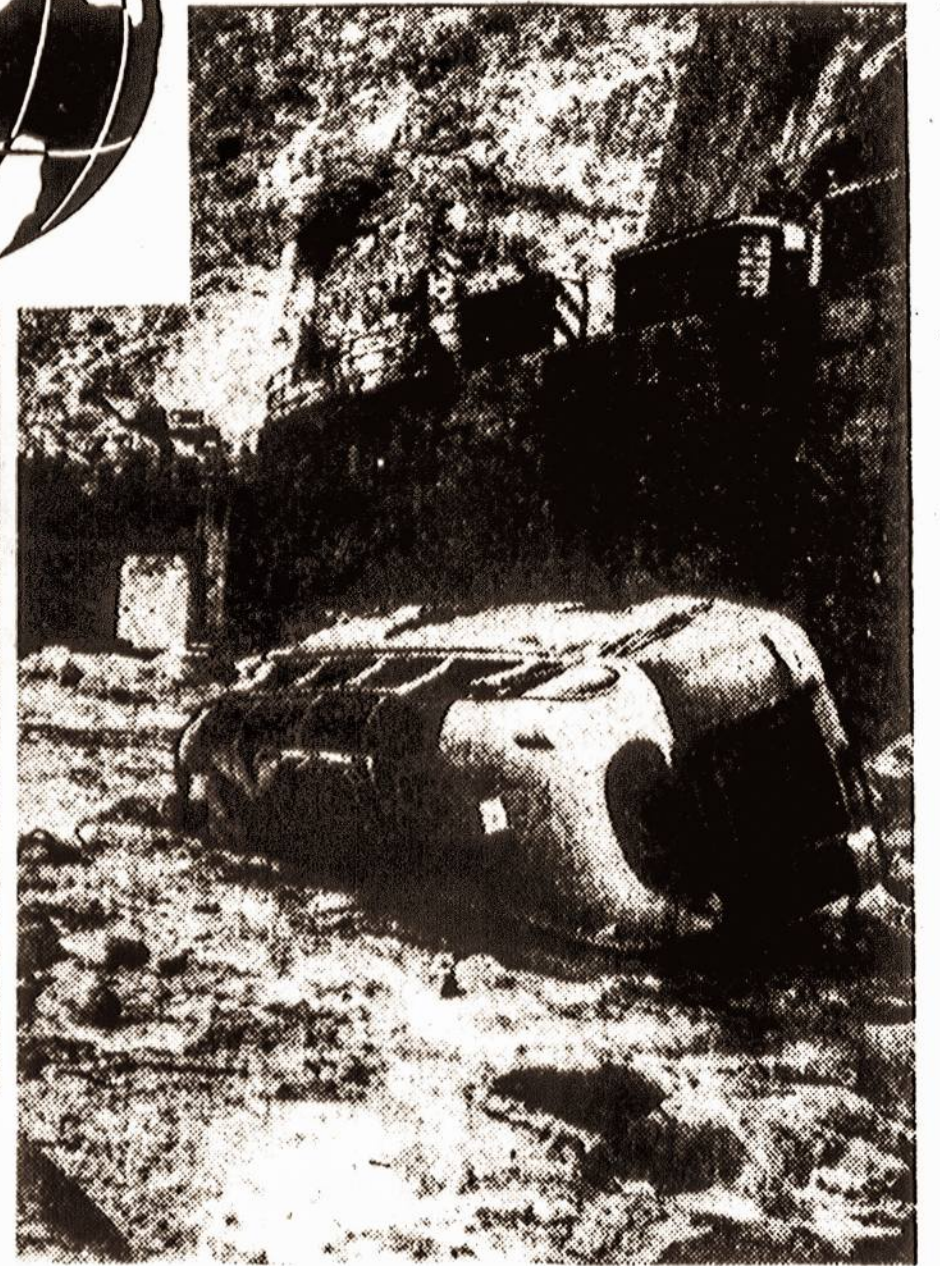

PASAULIS

VIRŠIJE: Raketieriui Vasco Reginali mirus, užkariant jo audringo gyvenimo ir duskaltis nų, į būdus, į karnis, palydėtas, ir Baci-Mis, kėlė šmis, Laidotavėse, šalvanso apie pora šimty automobilių su gėlėmis.

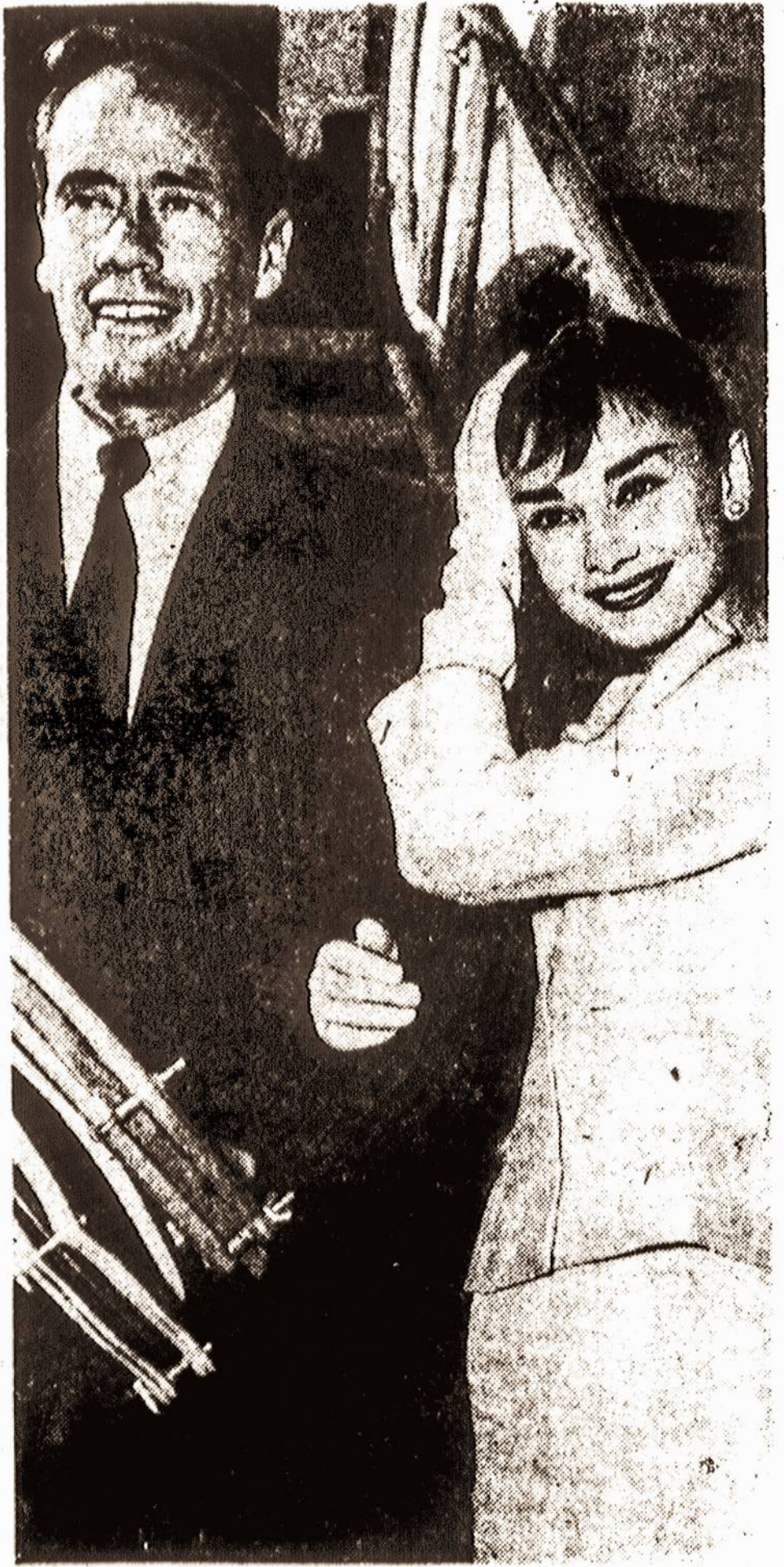
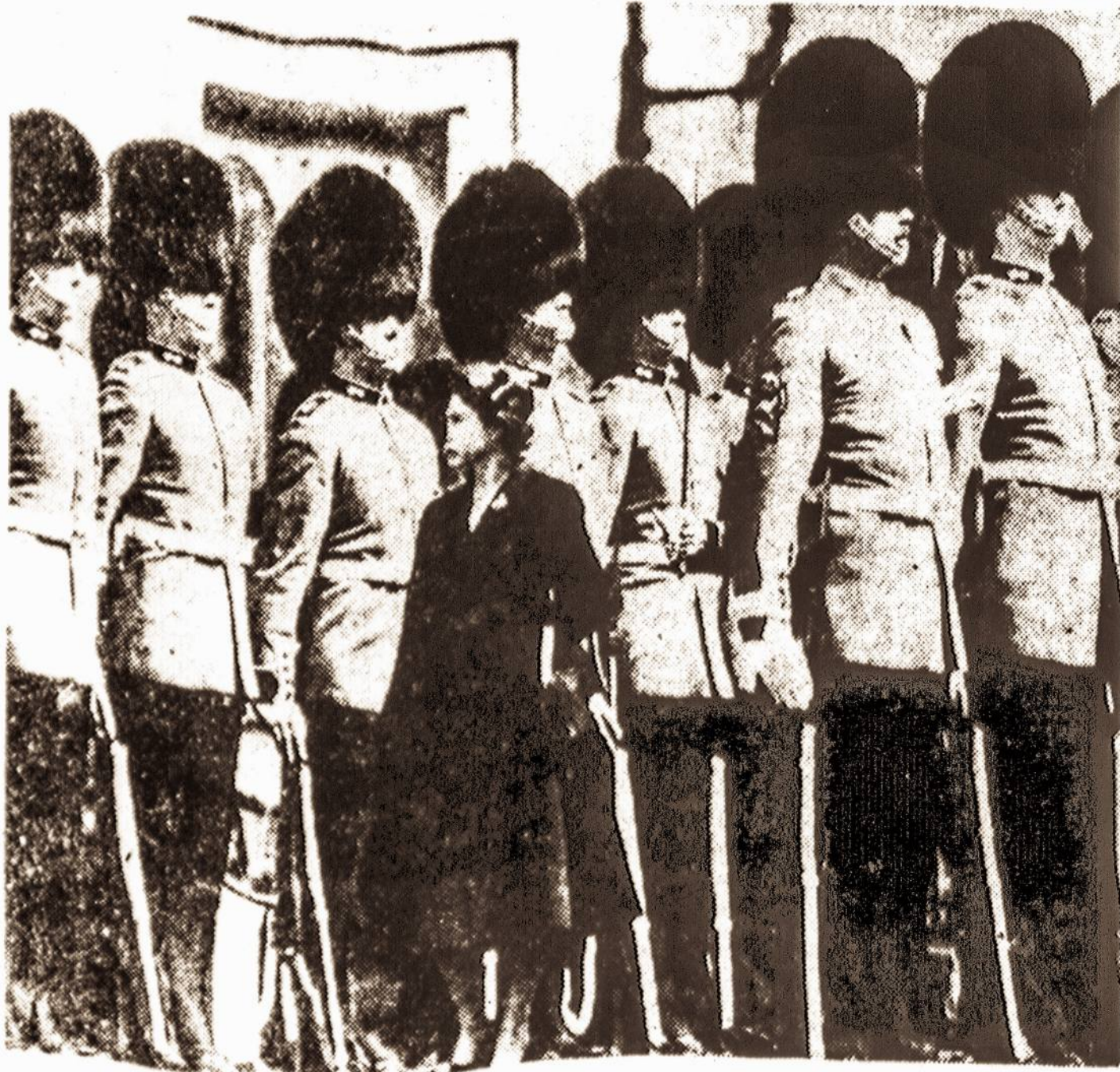

VIRŠUJE: Italijoje Alpėse keleivinis autobusas nuvirto į tarpeklį. Žuvo 18 austrų turistų ir 25 buvo sužeisti.

KEFAUVER

... ...

VIRŠUJE: Kino artistė Audrey Hepburn su vyru Mel Ferrer grįžo iš Europos, kur užbaigė sukti filmą „Karas ir taika“ pagal Tolstojaus romaną.

KAIRĖJE: Graikijos karalienė Frederika, norėdama aplankyti savo pavaldinius kalnuose, buvo priversta minkštas automobilio sėdynes pakeisti mulo nugara, nes ši yra vienintelė susisiekimo priemonė tose vietose.

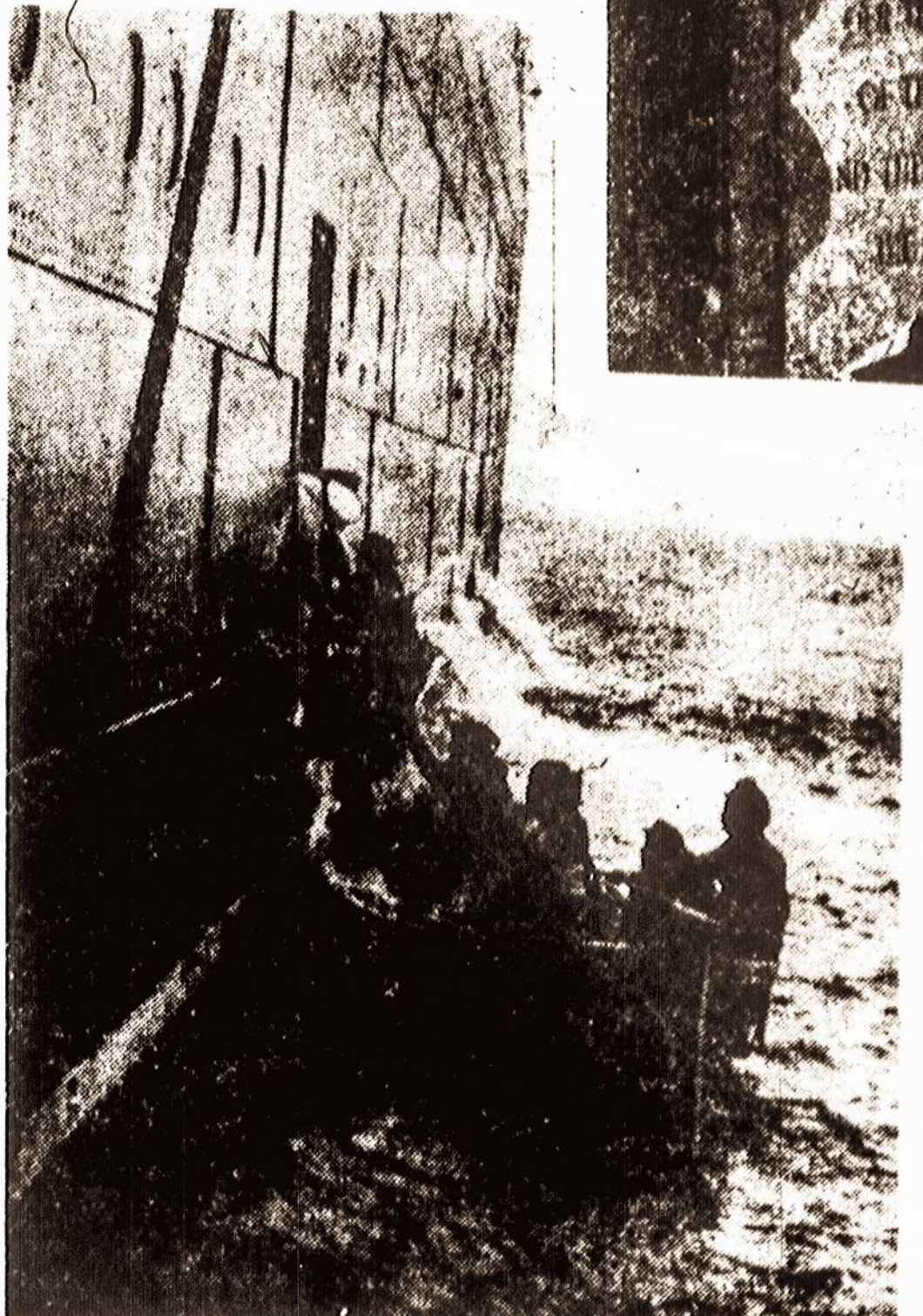
PAVEIKSLUOSE

VIRŠUJE: Švedė su itale varžosi dėl Europos gražuolės titulo.

DEŠINĖJE: Trečiadienį daug kas, kaip ir šis veteranas, pagerbė žuvusius karius. Antrajame pasauliniame kare žuvo 17 milijonų vyrų. Nuo lėktuvų bombardavimo žuvo 4 milijonai civilių. Sužeista 35 milijonai, Koncentracijos stovyklose neteko gyvybės 9 milijonai, buvo deportuoti ir ištremti 45 milijonai ir 1 milijonas vaikų neteko tėvų.

APAČIOJE: Per 200 mylių nuo kranto vienas vokiečių jūrininkas, susirgęs apendicitu, perkeliamas į keleivinį laivą, kur chirurgas atliko sėkmingą operaciją.

"Naujieji Žmonės" Brooklyno scenoje

Gegužės 20 dieną Apreiškimo Parapijos svetainėje, Brooklyno Vitalio Žukausko vaidily trupė jau antru kartu Brooklyne suvaidino P. Vaičiūno 5 veiksmų komediją „Naujieji Žmonės“. Šią komediją teisingiau būtų pavadinti tragi-komedija, nes visas vaidinimas sukasi aplink nusigyvenusį grafą, kuris dar vis svajoja apie savo praeitą didybę, o visas humoras spiečiasi apie jo seną ir kurčią tarną.

Vadinime dalyvauja gana daug asmenų, bet didelių ryšių, kas juos veikale rištų, nesimato. Pats vaidinimas buvo atliktas gerai, visi vaidilos savo užduotis atliko artistiška, nors kai kurios rolės buvo nepavydėtinios. Labiau pasireiškę: J. Sirtautaitė, Laimos rolėje, J. Gružas, ūkininko Sakalo rolėje, St. Vaškys, grafo tarno ro-

NEWARKO LIETUVIŲ DRAUGIJŲ VALDYBOS

Lietuvių Bendruomenės Newarko apygardos valdyba: Vladas Dilis, pirm., J. Prapuolenis, vicepirm., C. Nakrošis, vicepirm., Alg. Kačanauskas, sekr., B. S. Skripkus, išdinininkas.

Lietuvių Bendruomenės Newarko apylinkės valdyba: Vladas Dilis, pirm., kun. P. Totoraitis, vicepirm., Izabelė Dilienė, vicepirm., Iz. Jatulis, sekr., Andrius Trečiokas, išd., Edv. Mažionis, V. Klimeika, Vl. Audėnas ir O. Saveikytė, nariai.

Balfo Newarko skyriaus valdyba: Vladas Dilis, pirm., kun. P. Totoraitis, vicepirm., A. S. Trečiokas, sekr., Vl. Audėnas, išd., B. Sarkenis, fin. sekr.

SANTAROS FILISTERIAMS

Santaros filisterių komisija -- J. Bilėnas, V. Kavolis ir S. Šimoliūnas -- yra išsiuntinęs Santaros filisteriams, kurių adresai buvo žinomi, svarbų pasiūlymą apie tolimesnę filisterių veiklą.

Kas iš Santaros filisterių-- o taip pat studijas baigusiu buv. Nepriklausomųjų Studentų Sąjungos dalyvių ir norinčių toliau jungtis į bendrąją veiklą -- nebutų filisterių komisijos rašto gavęs, prašomas pranešti savo adresą komisijai: V. Kavolis, Wm. James Hall 106, Harvard University, Cambridge 38, Mass.

Filisterių komisijos sumanymus gavusieji prašomi taip pat tuo adresu vėliausiai iki birželio 12 pranešti savo nuomonę.

Atostogautojams

Cape Cod, Centerville, apie 2 mylias nuo puikaus Craigs-ville, Beach, atidaryta nauja lietuviška vasarvietė „Banga“.

Atskiros kabinos, atskiri kambariai, puikus sodas ir miškas prie ežero.

Craigs-ville Beach vasarotojai galės naudotis privačiu priėmimu prie jūros su patogumais: šiaurė ir atskirą persirengimo kabinom.

Atvykusieji be savo mašinų, į pajūrį bus vežiojami mūsų mašinom.

Dėl informacijų kreiptis: A. Pakštieņė, 15 Wendover Street, Boston 25, Mass., Telefonas AV 2-8046, arba O. Šlepavičiūnė, 250 Columbia Rd., Boston 21, Mass., tel. GA 7-4560.

lėje. T. Alinskas, nors vaidino seną grafą, bet savo išvaizdoje ir judesiais atrodė per jaunas. Tą patį galima pasakyti apie ūkininko žmoną V. Dedinienę. Bet čia tik žiūrovo pastabos. Visi vaidilos atliko savo užduotis gerai ir veiklas, nors ir ilgokas, bet prie gerų vaidily nenuobodavo.

Patartina ir kity kolonijū lietuviams šią Brooklyniečių vaidily trupę pasikviesti.

P. K.

POBŪVIS KRULIKAMS

Praeitą sekmadienį Karvelių rezidencijoje Brooklyne įvyko Aldonai ir Kaziu Krulikams pagerbti pobūvis, kuris buvo surengta jų vedybų sukakties proga. Taip pat Aldonos Krulikienės vardadienio ir gimtadienio proga. Svečiai buvo vaišiniami puikiai pagamintais pietumis ir gėrimais. Pobūvio rengimu rūpinosi Alice Karvelienė ir Agnes Kupčinskienė su draugėmis. Šeimininkas, S. M. Karvelis, pasveikino svečius ir visus pakvietė pakalbėti. Visi linkėjo Krulikams sveikatos ir sėkmės. Pobūvyje dalyvavo Karveliai Vasiliauskai, Patašius, Julė Urbonienė, A. Kupčinskienė tėvas Benediktas, kun. Piktur-na, Tysliavai, Vladas Žilinskas, Andriusiai, Annabella Ruth ir kiti. Taip pat Krulikų sūnelis.

Šia proga Krulikai padėjo savo draugams. Mat, inž. Kazys Krulikas buvo gana sunkiai susirgęs, turėjo širdies priepuolį. Ligos metu draugai jį lankė ligoninėje ir visaip juo rūpinosi.

Kazys ir Aldona Krulikai yra žinomi mūsų visuomenės veikėjai. Šiuo metu inž. K. Krulikas redaguoja didelį Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų metraštį, kuris netrukus turės išeiti iš spaudos.

PAMINĖTA 30 METŲ BIZNIO SUKAKTIS

Praeitą šeštadienį Lietuvių Atletų Klubu salėje buvo surengta puota Jurgio Diržio 30 metų biznio sukakties paminėti. Tai buvo staigmena J. Diržiui. Apie tai iš anksto nežinojo žmona ir artimi draugai. Šiai staigmenai suruošti daugiausia pasidarbavo Vyt. Lapšys.

Apie 8 v. v. Atletų Klubu salė jau buvo pilna publikos. Kiek vėliau į salę atvyko Jurgis Diržis su žmona ir vaikais. Čia jis buvo sutiktas su muzika ir plojimais!

Buvo surengta labai gera vakarienė, kurios metu įvyko programa. Programą atidarė vyriausias staigmenos ruošėjas Vyt. Lapšys. Pasveikinęs susirinkusius ir paaiškinęs puotos tikslą, Vyt. Lapšys vakarienos programai vesti pakvietė Vienybės

ŠACHIMATAI

New Yorko liet. komanda miesto pirmenybių paskutiniame rate iškovojo pergalę prieš Queens žaidėjus pasekme 3,5 - 2,5. Kova buvo itin sunki užtrukusi viso šešias valandas - mūsiškių laimėjimas paaiškėjo tik užbaigus paskutinę partiją, nežiūrint to, kad liet. pradžioje vedė 2-0. Taškus komandai pelnė Staknys, Sakalas ir Vilpišauskas visipilną tašką, Šu-pusę taško.

Ši pergalė pagerino mūsiškių vietą lentelėje. Liet. komanda užbaigė pirmenybes atsistodama savo grupėje ketvirtoje vietoje su 2 taškais (iš 5 galimų).

E. S.

J. MARKIEWICZ AND SONS, Inc.

Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriat
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

KUR APDRAUSTI NAMUS, BALDUS, AUTOMOBILIUS IR KITAS VERTYBES?
Visuomet greitą ir gerą patarimą bei patarimą gausite pas

JONĄ JUODĮ

664 JAMAICA AVENUE, BROOKLYN 8, N. Y.

Kreiptis: darbo dienomis nuo 5 val. po piet iki 8 val. vak.
Šeštadieniais nuo 10 val. iki 5 val. vakaro.

Telefonas: AP 7-9454

Tel. Vİrginia 9-3112

PARK FLOKIST Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos į bet kuria pastulio vietą.

8015 JAMAICA AVE.,

WOODHAVEN 21, N. Y.

(Skersai nuo Aaven teatro)

LIETUVIS PERKA TIK PAS LIETUVI! REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE

MARIJONA JOKUBAITIENĖ, savininkė
JURGIS JOKUBAITIS, vedėjas

322 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Tel. Evergreen 7-2089

Vienintėlė lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 20 metų.

redaktorių Juozą Tysliavą. Pirmiausia buvo pakviesta kalbėti S. M. Karvelis, vietos siuvėjų kontraktorių veteranas. Jis tarp kita ko pareiškė, kad šiandien Brooklyne telikę šeši siuvėjų kontraktoriai, o kadaise jų buvo 46.

Toliau kalbėjo ir linkėjimus reiškė Jurgio Diržio draugai: Antanas Matulis, P. Zorlanda, vicekonsulas A. Simutis, radijo direktorius Jokūbas Stukas, P. Šlapikas, svešias iš Philadelphia Wm. M. Paschall, Diržio dirbtuvės reikalų vedėjas Andrius Česlauskas, Rokas Povilauskas (jis ir padainavo), A. Sinušienė, Jieva Trečiokienė, Izabelė Dilienė, Karl Albrecht, M. Mažeika, Izabelė Misiūnienė, Lietuvių Atletų Klubu vedėjas Danielius Averka, to paties klubo pirmininkas Antanas Luke, Mildred Mitchell, Jonas Klasičius, P. Lisauskas ir pagaliau Jurgio Diržio brolis Jonas.

Visi kalbėjusieji pripažino Jurgio Diržio gabumus biznyje, taip pat jo nuopelnus lietuviybės palaikyme. Ne vienas kalbėjusiųjų pastebėjo, kad šiandien Jurgio Diržio dirbtuvė labiausiai užimta, kad ji dirba ištisus metus. Šia proga verta pastebėti, kad Diržio dirbtuvėje dirba nemažai naujųjų ateivių ir visi jie, yra patenkinti.

Paskiausiai kalbėjo patys garbės svečiai, Marija ir Jurgis Diržiai. Jiedu padėkojo rengėjams, taip pat visiems atsilankiusiems. Rengėjų ir publikos vardu, J. Diržiui buvo įteikta dovana, už kurias jis taip pat tarė šiltą padėkos žodį. Paga-

liau vakarienos programos vedėjas savo pareigas grąžino V. Lapšiui, kuris rengėjų vardu visiems padėkojo už atsilankymą. Tuojau prasidėjo šokiai, kurie tęsėsi iki vėlumos. Visi buvo patenkinti šia puota.

Parduodama 4 geri ir nebrangūs namai. Ridgewood - 6 šeimų kaminis namas \$13,500. Cypress Hill - trijų šeimų su visais įrengimais \$13,500. Cypress Hill apylinkėje 5 šeimų kaminis namas su krautuve ir visais įrengimais \$13,500. Kreiptis:

Joseph Vastunas
108-07 Liberty Ave.
Richmond Hill, N. Y.
VI 8-2239

Reikalingas patyręs namo priežiūrėtojas moderniška name su elevatoriu ir t.t. Flatbush sekcijoje. Gera alga ir butas su trimi ir puse kambario. Telefonuoti: CL 1-8409.

CASINO TEATRAS

210 East 86th St., New York Tel.: RE 4-0257 BU 8-0561

NUO BIRŽELIO 1 IKI 7 D.

„KEINE ANGST VOR GROSSEN TIEREN“
Heinz Ruehmann - Ingeborg Koerner - Gustav Knuth
ir
„CORDULA“
Paula Weesely - Attila Hoerbiger

Naujausia vokiečių savaitinė apžvalga

ANTON APPEL

Parduodami lietuviški skilandžiai, dešros ir kiti pirmos rūšies maisto dalykai.

JERSEY PORK

428 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telefonas, STagg 2-3108

PER RADIJĄ Į LAISVĘ!

Jau 15 metų

LIETUVIŠKAS ŽODIS IR DAIRIA SKAMBA LIETUVOS ATSIMINIMŲ BADGOMIS DIDŽIOJO NEWYORKO NEW JERSEY IR CONNECTICUT LIETUVIAMS PRIMINDAMI MŪSŲ KOVAVANČIA TĖVYNĖ
ŠEŠTADIENIAIS 4:30-5:30 VAL. PP.
STORIS WEVD 1330 KIL...IR

DIREKTORIUS 97.9 MEG. (FM)

JOKUBAS I. STUKAS

1264 White St.

Hillside, N.J.

Waverly 6-3325

Aukos Lietuvos Neprikl. Fondui

Lietuvos Nepriklausomybės Fondui aukojo:

\$260.00 - Juozas Bačiūnas,
\$136.00 - V. ir E. Rasteniai,
\$100.00 - P. Lapienė, V. ir S. Abraičiai, dr. V. Paprockas, Alb. Trečiokas,
\$72.00 - Dr. Bartkus.

\$50.00 - Juozas Ginkus, Jonas Jurekūnas, V. Alksninis, A. Senikas, Br. Nemickas, K. G. Siliūnas, Stamfordo lietuviai per J. Valiušaitį Vasario 16 progą.

\$40.00 - Leonas Virbickas,
\$35.00 - V. ir R. Ramanauskai.

\$30.00 - V. Lozoraitis, Jonas Valaitis, Krometal MFG Corp. D. ir S. Adomaičiai.

\$25.00 - Veronika ir Jonas Jasiukaitis, K. Gineitis, P. Ališauskas, Laima Valiukėnas, J. Savaitis, Vincė Leskaitienė, LTA Sambūris, N. Y., A. ir S. Mackevičiai, J. Vengris, Ch. S. Cheleden, J. Budrikis, V. Blinstrubas, L. ir B. Bieliukai, J. Virpša.

\$21.00 - Brocktono Tremtinių Komitetas.

\$20.00 - J. Jurkevičius, K. Kalendra, St. Butkevičius, Dr. S. Virkutis, Jurgis Sirusas, K. Krulikas, Pr. Narvydas.

\$15.00 - New Haveno Lietuvos Tremtinių D-ja, J. Pročkys V. Tamošiūnas, J. Baublys, J. Karvelis, A. Pimpė, M. Gaudušas, J. Mezginis, B. Matulaitis, J. Žvynys, J. Balčiūnas, St. Astrauskas, J. Rekašius, Z. V. Rekašius.

\$13.00 - M. Naujokas.

Čia skelbiama tik dalis aukojusių, nes aukų lapai su aukomis vis dar grįžta.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdyba šį didį Lietuvos Nepriklausomybės kovoj pradėtą darbą įvertinusiems ir parėmusiems, nuoširdžiai dėkoja.

LIETUVIAI ADVOKATAI

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
Newton 9-6620

KĘSTUTIS W. MICHELSON
87-14 111th ST.,
RICHMOND HILL 18, N. Y.
VIRginia 6-6060

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

DRAUDIMO REIKALAI, TAKSŲ (INCOME TAX)
paruošimui, notarinių dokumentų tvirtinimui
Kreiptis

į JUOŽĄ ANDRIUŠĮ

General Insurance Broker — Consultant — Notary Public

Užpildomi federaliniai ir valstybės taksai, tvirtinami įvairūs dokumentai ir atliekami visų rūšių draudimai: gyvybės, namų, baldų, automobilių, biznių ir t.t.

IR GERAS PATARNAVIMAS

Kreiptis: kasdien per visą dieną ligi 8 v. vak. šešt. iki 6 v. v.

238 Leonard St., Brooklyn 11, N. Y.
EV. 7-8247.

DRABUŽIAI MŪŠŲ SANDELY PARDUODAMI
TREČDALIU PIGIAU, NEGU KRAUTUVĖSE

GERIAUSIA MEDŽIAGA IR DARBAS.

Ateikite ir įsitikinkite. Mes kalbame lietuviškai.

REGAL MANOR CLOTHES

53 WEST 23rd ST. NEW YORK 10, N. Y.

ORegon 5-5090-1-2-3

JUOZAS GRABAU

Licensed

REAL ESTATE BROKER

Patyręs nekilnojamo turto pirkimo pardavimo tarpininkas. Namų pirkimo ar pardavimo atveju patartina kreiptis į savo tautietį. Būsime patenkinti sąžininga ir rūpestinga paslauga.

227 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

STagg. 2-7524

Norite geros—meniškos fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKU, ĮVAIRIŲ PROGŲ (vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan.) NUOTRAUKŲ; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAZELIS

gyv. 422 Menahan Str., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

M. and Z AUTO COLLISION WORKS

JULIUS MALDUTIS

Sulankstytų dalių ištaisymas, naujom pakeitimas ir poliravimas. Nelaimės atveju dieną ir naktį šaukti tel. HY 7-5274.

937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)

Tel. EV 8 9784

Namų telefonas: HY 7-3247

VISAME NEW YORKE NERASITE
GRAZESNIŲ IR PATOGESNIŲ
SALIŲ, KAIP

GRAND PARADISE

Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.

Reikalų Vedėjas

I. WEINSTEIN

320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N.Y.

EVergreen 7-1123

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

KABARETAS

VYT. BELECKAS savininkas

Baras, Salė vestuvėms,
parengimams, susirinkimams, etc.

1893 MADISON ST.

BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties) Edgewood

Paulius Gaubys

FOTOGRAFIJA

Portretas, vestuvės, vaikai, įvairūs subuvimai, kopijos ir t. t. Naturaliose spalvose trijų dimensijų (stereo) nuotraukos, taip gi allejiniai portretai P. Gaubys foto srity dirbęs nuo 1926 m. (Lietuvoje, Berlyne ir Amerikoje) darbą Jums padarys tikrai greit, gerai ir pigiau nei kas kitas.

85—27 88th St.

Woodhaven 21, N. Y.

(BMT Jamaica linija, Forest Parkway stotis.)

Tel.: VI 6-2164

po 6 val. vakaro, nedarbo dienom visą dieną.

JULIUS' RESTAURANT

JULIUS DAUGMAUDIS,
Savininkas

Stiklinis baras. Viena gražiausių užeigų Brooklyne

273 GRAND STREET,

BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9533.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA

231 Bedford Avenue,

Brooklyn, N. Y.

KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS

Telefonas, EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)

423 Metropolitan Ave.,

Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335

Koplyčia Laidotuvėms

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MATHEW P. BALLAS,

ALB. BALTRONAS-BALTON,

Direktorius

Reikalų Vedėjas

660 GRAND STREET.

BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

NOTARY PUBLIC

SHALINS FUNERAL HOME

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

F. W. SHALINS, Jr.

J. B. SHALINS

84-02 Jamaica Avenue,

Woodhaven, N. Y.

Tel. VIRginia 7-4499

Koplyčia Laidotuvėms

AUGUST P. GUSTAS, Inc.

AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas

354 MARCY AVENUE

BROOKLYN, N. Y.

(KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)

EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME

635 NORTH WOOD AVENUE,

LINDEN, NEW JERSEY

Telephone LInden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVICIUS, Direktorius

Telefonas, STagg 2-4409

410 METROPOLITAN AVE.,

BROOKLYN 11, N. Y.

Estate of A. J. VALANTIEJUS

V. R. VALANTIEJUS, Mgr.

GENERAL INSURANCE AGENT

54-41 — 72nd Street,

Maspeth, L. L., N. Y.

NOTARY PUBLIC.

Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomeja automobilius įvairiems reikalams

ELMHURST AUTO COLLISION REPAIRS

ZIGMAS ZALIAUSKAS, Sav.

Taisoma, parduodama, tarpininkaujama ir padedama nupirkti automašinas.

Sąžiningas, geras ir prieinamas patarnavimas.

90-30 43rd Ave.

Elmhurst, N. Y.

Telefonai: IL 7-1400, IL 7-1437

Namų tel. GL 6-8659

New Yorkas ir Apylinkė

V. Sidzikauskas, LLK pirmininkas, gegužės 31 d., Liberte laivu grįžo iš Europos, kur jis buvo nuvykęs tarnybos reikalais. Buvo Vokietijoje, Šveicarijoje, Paryžiuje ir Londone.

Dr. J. Snieškienė, D. Birutienė ir Živilė Novickaitė praeitą savaitgalį lankėsi Cape Cod, Mass.

K. Liaudanskas ir Skirmantas su šeimomis, praeitais metais persikėlė iš Newark, N. J. į Los Angeles, Cal. ir ten įsigijo gražią rezidenciją: 2216 Brier Av. Los Angeles, Cal.

W. M. Paschall, mėsos urmo pardavimo įmonės savininkas Philadelphijoje, buvo atvykęs su žmona dalyvauti vietos siuvėjų kontraktoriaus Jurgio Diržio 30 metų biznio sukakties minėjime.

R. Grudzinskaitė, J. Vilgalys, A. Paronis, A. Ratas ir J. Jacyna sudaro naująją Šviesos sambūrio New Yorko skyriaus valdybą.

K. Kundrotas, lietuvių siuvėjų lokalo delegatas praeitame susirinkime perrinktas dar vieneriems metams toms pareigoms.

Mildred Mitchell vyksta į Chicago dalyvauti Kumskių 25 m. vedybų sukakties minėjime. Al Kumskis yra demokratų veikėjas Chicagoje.

Aleksis Rannit Columbia universitete išlaikė kvotimus bibliotekininko darbui, gaudamas „master of science“ laipsnį.

Jonas Mažionis, iki šiol dirbęs Amerikos ambasadoje Paryžiuje, atvyksta birželio 19 d.

Pr. Narvydas praneša, kad lietuvių sąskrydžiui, įvyksiančiam birželio 16 - 17 Washington, vietos Tautininkų Klubas paskyrė 25 dolerius.

Aleksandra Merker, dailininkė su vyru išvyko mėnesiui atostogų į Nova Scotia.

Ignas Budreckis, žinomas Elizabetho biznierių ir veikėjas, sveikina Vienybę naujame formate ir jos paramai siūnia 25 dolerius.

V. Mikalauskas, N. Y. skautų Tauro tunto adjutantas, gegužės 26 d. neteko motinos. Skautai reiškia jam gilią užuojautą.

M. Kazlauskas su žmona, taip pat žentas Jakštis su žmona ir dukra, po dviejų savaitių atostogų Floridoje, šiomis dienomis grįžo į namus, Woodhaven, N. Y.

Br. Kasakaitis, 3833 S. Lowe Ave., Chicago 9, Ill. prašo atsiliepti Juozą ir Andrių Kvedaravičius, taip pat Antaną Mikalauską, gyvenusius ar tebegyvenančius Elizabeth, N. J.

Pr. Lapienė praneša, kad jos vasarvietė Stony Brook Lodge, Stony Brook, L. I., vasaravimo sezoną pradeda birželio 9 d., šeštadienį. Atidarymo dieną vasarvietės patalpose įvyksta Janušo, Kulber, Plechavičienės, Rūkštelės, Puzino, Varno ir Vitkaus kūrinių paroda. Žodžio meninei daliai vadovauja aktorius Vitalis Žukauskas. Svečiai sutinkami su kokteiliu ir užkandžiais. Kviečiami visi.

New Yorke įvykusio Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkime dalyviai, priešaky su pirmininku Juozu Ginkum (vidury, pirmoje eilėje). Šiame susirinkime skaitė paskaitas dr. M. J. Vinikas ir dr. J.K.Valiūnas.

LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMŲ SUSIRINKIMAS

Šių metų gegužės 20 d. Baltic Freedom House patalpose įvyko New Yorko Lietuvių Prekybos Rūmų visuotinis narių susirinkimas, kuriame labai įdomius ir vertingus pranešimus padarė SLA sekretorius dr. Matas J. Vinikas ir Nėris International Trade Co. direktorius dr. K. J. Valiūnas.

Pirmasis papasakojo apie Amerikos lietuvių ekonominę pagalbą Lietuvai po pirmojo pasaulinio karo ir lietuvių pastangas gauti J. A. Valstybių vyriausybės paramą. Baigdamas prelegentas pastebėjo, kad ir dabar atgavus Lietuvai nepriklausomybę tokios organizacijos, kaip Lietuvių Prekybos Rūmai, galėtų būti labai svarbiu veiksmu gaunant Lietuvai paramą iš Amerikos valdžios.

Dr. Valiūnas papasakojo apie šių dienų tarptautinės prekybos aktualijas, sovietų planus ir pastangas tarptautinės prekybos srityje ir ateities galimybes. Abiejų prelegentų pranešimus per 50 susirinkime dalyvavusių narių ir svečių išklauzė su dideliu susidomėjimu. Po paskaitų išsivystė gyvos diskusijos, kuriose aktyviai dalyvavo Juozas Audėnas, dr. V. Paprockas, siuvėjų kontraktoriaus A. Matulis, Jonas Valaitis, Vytautas Zelenkevičius ir kiti.

Po paskaitų ir diskusijų pirmininkas J. Ginkus pakvietė A. Simutį, kuris nušvietė Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmų veiklą praeitą pažymėdamas, kad organizacijos sumanytoju ir pradininku buvo dabartinis Lietuvos Ministeris Washington P. Žadeikis. Nors kaikiuriose miestuose seniau aktyvių prekybos rūmų veikimas yra kiek susilpnėjęs, bet veikimui dirva ir dabar plati, ypatingai turint prieš akis iš bolševikų išsivadavusios Lietuvos ekonominę atsitatymą. Jis taip pat papasakojo apie ruošiamą naują P. U. Žinyno laidą ir prašė visuomenininkų ir biznierių kooperavimo teikiant reikalingas informacijas.

Albinas A. Trečiokas papasakojo apie New Jersey Lietuvių Prekybos Rūmų veiklą ir dabartines pastangas bei darbus populiarinant Lietuvos bylą.

Po susirinkimo nariai ir svečiai buvo pakviesti užkandžiams, kurias suorganizavo ir skoningai paruošė ponios Mitchell, Diržienė, Simutienė ir Klasčiūtė.

NAUJA SIUVĖJŲ LOKALO VADOVYBĖ

Amalgamed Clothing Workers of America lietuvių siuvėjų lokalo metinis visuotinis susirinkimas įvyko gegužės 16 d. Perrenkant Lokalo valdybą, išrinkti:

Pirmininkas - Vincas Zaveckas.

Vicepir. - Walter Janns, Finansų sekretorius - Jurgis Kazakevičius.

Protokolų sekretorius - Kipras Sakalauskas.

Lokalo Pildomoji Taryba: Direktorius - Juozas Glaveckas.

Sekretorius - Vytautas Ubarevičius.

Nariai ir delegatai į New York Joint Board A. C. W. of America: Vincas Michelsonas ir Juozas Petersonas.

Nariai ir delegatai į New York Trade Board A. C. W. of America: Jurgis Bernotas ir Kazys Tamas.

Nariai be pareigų: Teodoras Jagėla ir Jurgis Bernotas.

Lokalo delegatas - Kazys Kundrotas.

Susirinkime dalyvavo apie 200 narių.

K. S.

Mirė J. Petrika

Praeitą antradienio naktį Greenpoint ligoninėje mirė Juozas Petrika, buvęs Vienybės linotipininkas. Velionis buvo 65 metų amžiaus. Gimęs Vartų kaime Bartninkų valsčiuje, Vilkaviškio apskr. Į šią šalį atvyko prieš pirmąjį pasaulinį karą. Pradžioje gyveno Pittston, Pa. ir kurį laiką dirbo anglų kasyklose. Vėliau gyveno Baltimorėje, išmoko spaustuvės amato ir visą gyvenimą, iki pat mirties, dirbo įvairiose lietuvių spaustuvėse. Ilgiausiai yra dirbęs Vienybėje.

Jau kuris laikas J. Petrikos sveikata buvo sumenkėjusi. Prieš metus laiko jam buvo padaryta operacija, po kurios jis grįžo į darbą. Bet prieš keletą savaičių jis vėl nusilpo, buvo nuvežtas į ligoninę, iš kurios jau nebeįėjo.

Velionis Juozas Petrika buvo plačiai apsiskaitęs žmogus, visada gyvai domėjosi lietuviškais reikalais. Savo laiku jis uoliai veikė socialistų tarpe. Vėliau kurį laiką buvo „aido-doblistas“.

Velionis Amerikoje paliko du brolius, su kuriais jis, betgi, jokių ryšių neturėjo. Daugiausia draugų paliko Baltimorėje. Ten jis beveik kasmet važiuodavo atostogų.

Mirusiojo kūnas laidojamas šį šeštadienį, 10 val. ryte, iš Juozo Garšvos laidojimo įstaigos.

Vienybės spaudos technikos pakeitimas pareikalavo didelių išlaidų. Todėl skaitytojai, kuriems nuoširdžiai rūpi laikraščio ateitis, kviečiami į talką. Pirmiausia prašoma atnaujinti savo prenumeratą, gauti bent po vieną naują skaitytoją, atsiųsti bent kuklią auką Vienybei.

Pramogos ir susirinkimai

LIETUVIAI SUTINKA DIPLOMATIJOS ŠEFA

New Yorko lietuviai sutinka Lietuvos Diplomatinijos Šefą 1956 m. birželio 3 d., sekmadienį, 3:30 - 6:00 val. popiet Park Sheraton viešbutyje (7th Ave. ir 55th Street, New Yorke).

Kvietimus dar galima gauti pas Komiteto narius ir šiose vietose: J. Ginkaus svetainėje 495 Grand Street, Brooklyn, tel. EV 4-9293 ir Vienybės redakcijoje, 412 Bedford Ave., Brooklyn, tel. EV 4-0862.

GYDYTOJŲ POBŪVIS

Lietuvių Gydytojų Draugijos valdyba kviečia visus lietuvių gydytojus su šeimos dalyvauti birželio 10 d. susitarimo pobūvyje dr. V. Avižonio buveinėje, 51 Maple Ave., Bay Shore, L. I. (traukiniu vykstanta iš LIRR stoties Jamaica, arba iš Pennsylvania stoties, Manhattan). Pradžiai 12 val.

Bus ko užkasti ir išgerti, bei linksmai praleisti laiką, pažaisiti ir pašokti. Išlaidoms padengti kiekviena šeima moka po 3 dol. Iš anksto įspėti ir pinigų siųsti dr. J. Dičpinigaičiui, 85-51 Forest Parkway, Woodhaven 21, N. Y.

Birželio 9 d. Stony Brook įvyksta P. Lapienės vasarvietės atidarymas. Ta proga vasarvietės patalpose ruošiamas lietuvių dailininkų paroda. Visi kviečiami dalyvauti.

***

Birželio 9 d. Devenų ūkyje, Watertown, Conn., ruošiamas Atlanto pakraščio skaučių konkursinis laužas, kurį praves sktn. V. Bražėnas.

***

Jurgis Savaitis ir Laima Valiukėnienė susituoks birželio 9 dieną Brooklyne.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Lietuvių bendrovė Overseas Cargo Co., atstovaujanti didelę anglų firmą Haskoba Ltd., Londone, siūnia į Lietuvą ir kitus kraštus siuntinius su vilnonėmis medžiagomis, maistu, avalyne, vaistais ir kit. 100% garantija - pilnas draudimas. Visus reikalingus mokesčius sumoka siuntėjas, gavėjui mokėti nieko nereikia. Siuntiniai siunčiami iš Londono Anglijos tad labai greitas pristatymas.

Prašykite mus į Lietuvą siunčiamų gėrybių sąrašą:

OVERSEAS CARGO CO.
4426 S. Rockwell Street
Chicago 32, Illinois
Tel. YArds 7-4337

Mečchljoro Putelės nuotykių

